Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 229 (7. 318) 1990 йил 5 октябрь, жума

Баҳоси 3 тийин.

• Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар

ДЎСТ БИЛАН ОБОД УЙИНГ

СЕРЗАВҚ ЎТДИ

Бу тантана бир ҳафта мобайнида давом этдики, у ҳамманинг ёдидан узоқ вақт чиқмаса керак. Унинг «Уйингиз нурга тўлсин!» — деб аталгани ҳам бежиз эмас. Бу сўзларда ҳамма маъно мужассам. Фрунзе районининг 54 йиллигига бағишланган тантаналар ана шундай номланди. У район корхоналари, ташкилот ва муассасалари, жамоалари кенг иштирокида ўтди.

Райоининг маҳаллалари, даҳалари ва мавзеларида 80 дан зиёд миллат вакилларидан иборат 120 минг киши истиқомат қилмоқда. Улар ўртасидаги аҳиллик, ўзаро ҳурмат ва ёрдам уларнинг турмуш тарзига айланиб кетган.

«Истеъдод» ёшлар театрининг бош режиссёри Бахтиёр Ҳамидов ишлаб чиққан бадиий дастур бу байрамга алоҳида файз бағишлади. Кўча ва майдонлар байрамона безатилди. Турли спорт мусобақалари, кўргазмалар ташкил этилди. Бу байрамга мактаблар, билим юртлари ва маҳаллалардаги дўстлик кечалари уланиб кетди. Жойларда қизиқарли учрашувлар ташкил этилди.

Районнинг маҳаллалари, даҳалари ва мавзеларида 80 дан ортиқ миллат вакилларининг ҳақиқий дўстлигини яна бир бор намоён этди.

М. АВЕРИН.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Тошкент шаҳар партия комитетида шаҳар жамоатчилиги — партия, совет, комсомол ходимларининг, касаба уюшмаси фаолларининг, руҳонийларнинг, корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг, маҳалла комитетлари, хотин-қизлар кенгашлари вакилларининг йиғилиши бўлди. Миллатлараро муносабатларни барқарорлаштириш, жумҳурият пойтахтида жамоат тартибини мустаҳкамлашга доир вазифалар муҳокама қилинди.

Тошкент шаҳар Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков йиғилишни очди.

Йиғилганлар ҳузурида Тошкент шаҳар партия комитетининг котиби Х. М. Абдураимов маъруза қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Х. Ҳамидов иштирок этди.

⊙ Йиғилиш ҳақидаги ҳисобот эълон қилинади.

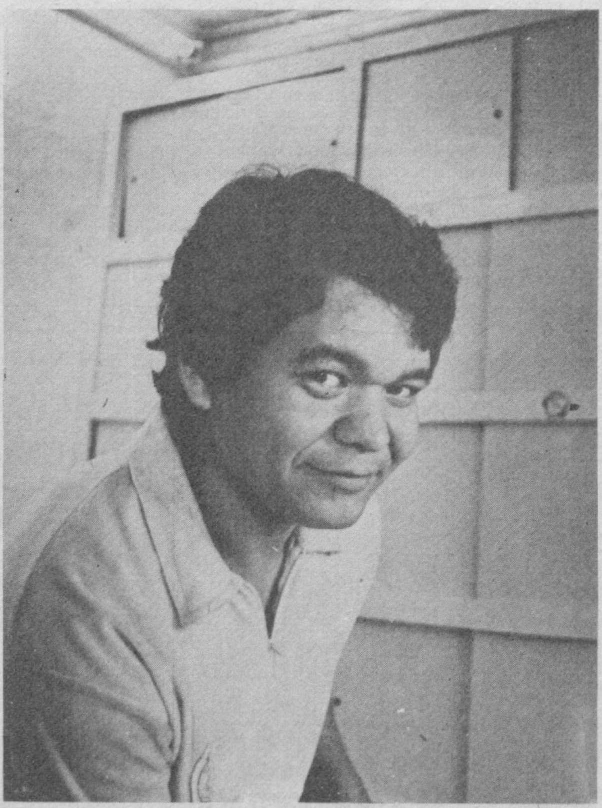

ҚАРДОШЛИККА НИМА ЕТСИН

«ТОШКЕНТ оқшоми» рўзномаси оталиғидаги «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида кўп бор бўлган пайтимизда бир нарса эътиборимизни ўзига айниқса қаратган эди. Яъни, бу ердаги илиқ муносабат, ишчиларнинг бир-бирига меҳрибонлиги ва оқибат кўрсатиши бизни жуда мамнун этган эди.

— Дўстлик, меҳр-оқибатда гап кўп эканлигини биз кундалик иш фаолиятимизда яққол ҳис этиб турибмиз, — дейди ушбу суратдаги чевар Маҳсума Муҳсимова. — Бундан беш йил муқаддам бу ерга қадам қўйган куннмнинг эртасигаёқ бирлашмада ниҳоят даражада яхши дўстона вазият ҳукм сурishининг гувоҳи бўлгандим. Ана шу дўстлик, иноқлик қўлга киритилаётган ютуқларнинг муҳим омили бўлмоқда. Бугунги кунда бизнинг бирлашмамиз тамғаси туширилган маҳсулотларнинг ҳатто Америка Қўшма Штатларигача етиб борганлиги ана шу аҳилликнинг меваси деб биламан.

Маҳсума Муҳсимова таъкидлаб ўтганидек, бу ерда ишлаётганларнинг кўпчилигини туб миллат аҳолиси ташкил этади. Лекин бошқа миллатга мансуб бўлган кишилар ҳам кўпчиликни ташкил этади. Уларнинг ҳаммаси бир оила фарзандларидек аҳиллик билан ишлаб халқимизнинг кенг истеъмол буюмларига бўлган талабини қондириш йўлида тинмай изланмоқдалар.

Татар йигити Рашид Ахметов «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг етакчи муҳандис-конструкторидир. Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника илмгоҳини битиргандан сўнг у кўп кишилик жамоа бағрига келди. Бу ерда турли миллатга мансуб кишиларнинг аҳиллик билан, қўлни қўлга бериб меҳнат қилаётганликларининг жонли гувоҳи бўлди. Эндиликда унинг ўзи ҳам шу жамоанинг фаол аъзоларидан биридир.

— Турли миллат вакилларининг аҳиллиги, бир-бирига меҳр-оқибати туфайли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмамиз эришаётган ютуқлар салмоғи ҳам тобора ошиб боряпти. Чиндан ҳам аҳилликка, қардошликка нима етсин! Шоир айтганидек бу сўзларнинг мағзи жуда ҳам ширин.

Жумҳурият ихтисослашган ўрта мусиқали мактаб-интернатининг синф хоналарига кирсангиз турли миллат ва элатларнинг куй ва қўшиқлари қулоғингизга чалинади. Бу мусиқавий илм масканида ҳам турли миллат кишилари ишлаб, мусиқа сирларини ёшларга сидқидилдан ўргатмоқдалар. Шулардан бири ушбу суратда тасвирланган уйғур қизи Гулнора Тошпўлатовадир. Унинг бу аҳил жамоага келганига ҳам ўн йилдан ошяпти. Тошкент Давлат консерваториясини муваффақиятли тугаллаган Гулнора ўзининг бутун қалб қўри ва маҳоратини ёшларга мусиқа илмидан билим беришга сарфламоқда.

Мухбиримиз Тўлқин Каримов суратга тушириб қайтган ва бугун биз азиз оқшомхонларни таништиришга муяссар бўлган уч ҳамшаҳримиз — уч миллатга мансуб хизматчиларнинг ишлари чиндан ҳам таҳсинга лойиқдир.

С. БОТИРОВ.

Шаҳар—қишлоққа

ТАЛАБАЛАР— ҲАШАРДА

⊙ **ТОШКЕНТ электромеханика техникумининг 80 талабаси икки бригадага бўлиниб Оржоникидзе районидаги «Октябрь» колхози далаларида етиштирилган узумни йиғиштириб олиш учун ҳашарга отланишди.** Талабалар уч ҳафта мобайнида 42 гектар ерга жойлашган узумзордаги ҳосилни териб беришади.

— Биз тошкентлик ҳашарчиларга барча шароитларни яратдик, — дейди «Октябрь» жамоа хўжалиги партия қўмитасининг котиби Ўткир Ғоипов. — Уларнинг овқатларини, дам олишларини ўзимиз таъминлаймиз. Талабалар 42 гектар майдондан 400—420 тонна узум узиб беришади. Биз бу техникум ўқувчилари билан бир неча йилдан бери мустақил алоқа боғлаганмиз. Уларнинг ҳар бири 300 килограммдан узум узишга ваъда беришди.

Тушлик вақтида овқатланиб ўтирган талаба С. Дуйсимбинова билан суҳбатлашдик. У колхозчилар томонидан яратилган барча қулайликлардан мамнун эканлигини айтди. Тушки ва кечки овқатлар жуда ширин тайёрланаётганлигини қўшиб қўйди.

Ўқувчилар берган ваъдаларининг устидан чиқиш учун ҳар куни белгиланган миқдордаги 300 килограмм узумни териб топширишмоқда.

А. КУРТМУЛАЕВ.

⊙ СУРАТДА: талабалар узум теришмоқда.

Муаллиф сурати.

«НАФИС» ШИРИНЛИГИ

⊙ **ТОШКЕНТ «Уртоқ» қандолат маҳсулотлари фабрикасида конфетнинг янги тури ишлаб чиқарила бошланди.** Янги конфетга «Нафис» деб ном берилди.

Фабрикада қуритилган қовун қоқи, ўрик баргагидан ҳам конфет олиш йўлга қўйилмоқда. Бу эса жумҳуриятимизда конфет ишлаб чиқаришнинг кўпайишига сабабчи бўлади.

ҒОЛИБЛАР МУКОФОТЛАНДИ

⊙ **ЎЗБЕКИСТОН ССР Қизил Ярим Ой жамияти марказий қўмитаси болаларга атаб кўпгина тадбирлар ўтказмоқда.** Шулардан бири яқинда «Пионер эрталиги» оромгоҳида бўлиб ўтди. «Саломатликнинг ёш дўстлари» Жумҳурият XVI слётида вилоят мусобақаларида ғолибликни қўлга киритган 90 га яқин ўқувчи қатнашди.

Слёт қатнашчилари тиббий ёрдам кўрсатиш, уй шароитида беморни парвариш қилиш, доривор гиёҳлар, кўча ҳаракати қоидалари бўйича ўзаро куч синашдилар.

Икки кун давом этган беллашувдан сўнг ғолиблар аниқланди. Шаҳар санитар постлари орасида биринчиликни 210-мактаб санитар пости аъзолари қўлга киритдилар. Қишлоқ санитар постлари орасида эса Жиззах вилоятининг Дўстлик районидаги 14-мактаб санитар пости аъзолари ғолиб деб топилди. Ғолибликни қўлга киритган саккиз ўқувчи Бутунитгифоқ пионерлар лагери «Артек»ка йўлланма билан мукофотланди. Кўпгина ўқувчилар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Бундан ташқари слёт қатнашчилари иштирокида «Қувноқ стартлар» ва ҳаваскорлик тўгараклари мусобақаси ўтказилди. Мусобақалардан сўнг улар шаҳарнинг хушманзара, диққатга сазовор жойлари бўйлаб саёҳатга чиқишди.

«Салом, мактаб» деб номланган ҳайрия кечаси эса кичкинтойлар учун мўлжалланган бўлиб, Инқилоб хиёбонида жойлашган «Дўстлик» қаҳвахонасида ўтказилди.

Г. АБДУЛЛАЕВА.

СЕРГЕЛИ БОЛАЛАРИГА

⊙ **ЯҚИНДА СЕРГЕЛИ-8 мавзесида 640 ўринли болалар боғчаси қуриб ишга туширилди.** Янги боғчага қўшни мавзеларда яшовчи кичкинтойлар ҳам қатнай бошлашди. Замонавий усулда қурилган болалар муассасасида уларнинг тарбияланиши учун барча зарурий шарт-шароитлар яратилган. Бу эса ўз навбатида бахтиёр болаларнинг ота-оналарини айниқса хурсанд қилмоқда.

Обуна—91:

ИШЧИЛАР ИШОНЧИ

МЕҲНАТ қилаётган жамоамиз аксариятини аёллар ташкил қилади. Уларнинг кўпчилиги кўп болали оналар, ишлаб чиқариш илғорлари. Иш жараёнида кўпинча тўпланиб турли мавзуларда ўзаро баҳслашиб қоламиз. Табиийки, гап рўзнома ва ойномаларда чиққан мақолалар атрофида кетади. Кимнидир бозорнинг паст-баланд нархнавоси қизиқтирса, яна кимнидир «Қилмиш-қидирмиш» рукуни қизиқтиради. Бундай мақолалар кўпинча «Тошкент оқшоми»да чоп этилади. Айниқса, ишдан бўш пайтларимизда бу рўзноманинг «Турмуш чорраҳаларида», «Кулгихона» ва «Одобнома»да бериладиган материалларини ўқиб ҳордиқ чиқарамиз. Биз ёшларни бундай рукунлар қаторида «Назокат» туркуми ҳам жуда қизиқтиради. Бу келгусида янада ранг-баранг, сермазмун мақолаларга бой бўлиб чиқишига ишонамиз. Биргина мен эмас, цехимизнинг 150 нафар ишчисининг кўпчилиги «Оқшом»га ёзилишда давом этмоқда. Улардан Мавжуда Бобомуҳамедова, Дилором Иноғомхўжаева, Муаттар Миродилова, Саида Ризаева ва Холисхон Хўжаевалар энди 1991 йилда бемалол «Тошкент оқшоми»ни уйларида ўқийверадилар.

Обуна ишлари билан шуғулланганим учун, бошқа цехлардан ҳам хотин-қизлар келишиб, «Оқшом»га ёзилмоқчи бўлиб юрганларини, лекин баҳоси ошириб юборилганини айтишмоқда. Ҳали юқорида айтилганидек, кўп болали аёлларимиз учун албатта анча моддий қийинчилик туғдириши мумкин. Корхонамиз маъмурияти ўз жамғармасидан ана шундай онахонларимизни «Оқшом» рўзномасига обуна қилдирсалар, уларнинг ҳам хизматларини тақдирлаган, ҳам хурсанд қилган бўларди.

Г. АЛИЕВА,

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-цехи ишчиси.

ДОНО МАҚОЛ

ЎША 1966 йил 1 июлдан бошлаб «Тошкент оқшоми» рўзномасининг бирор сонини қолдирмай ўқиб бораман, десам муболаға бўлмайди. Негаки, рўзноманинг биринчи сонидан то шу кунгача катта-кичик мақола-хабарлар ёзиб тураман. Рўзноманинг етук қаламкашларининг ёрдами туфайли анча-мунча у ёки бу мавзуларда қалам тебратишни ўрганиб олдим. Шу кунгача мингдан ортиқ мақола, хабарларим эълон қилинди.

Мен рўзномада мақолаларим, хабарларим эълон қилиб борилиши учун уни мақтамоқчи эмасман. Гап шундаки, мен ўқитувчи сифатида рўзномада бериб бориладиган «Ахлоқ, одоб», «Халқ мақоллари», «Турмуш чорраҳаларида» каби қатор материалларидан жамиятшунослик, оила этикаси дарсларимда унумли фойдаланиб бораман. Айниқса, Ўзбекистон ССР тарихи дарсларида маҳаллий матбуот материаллари мен учун асосий йўлланма бўлади. Рўзномаларсиз мен дарсларимни тасаввур қила олмайман. Мен биринчи маошимдаёқ «Ўқитувчилар газетаси», «Тошкент ҳақиқати», «Тошкент оқшоми» рўзномаларига обуна бўлдим.

1991 йилдан бошлаб рўзномалар нархининг кўтарилганлиги турли шов-шувларга сабаб бўлмоқда. Лекин рўзномаларни ўқиб ўрганиб, қолган ихлосманд муштарийларни заррача чўчитмаганини кўриб керакли тошнинг оғирлиги йўқ экан-да, деган халқ мақолига ишонч ҳосил қилдим.

С. СУЛТОНОВ.

КИЧКИНТОЙЛАР ҚУВОНЧИ

⊙ **ИБН СИНО ДАҲАСИ кундан кунга гўзаллашиб, кўппаб турар жой бинолари фойдаланишга топширилмоқда.** Яқинда ана шу даҳадаги истиқомат қилувчиларнинг орзулари ушалди. Бу ерда кичкинтойлар учун мўлжалланган боғча фойдаланишга топширилди. 24 гуруҳни ўз бағрига олган бу даргоҳда ясли ёшидаги жажжилар учун 12 та гуруҳ ажратилди. 640 нафар болага мўлжалланган боғчада 56 нафар тарбиячи ишлашади. Улар ўз ишлари бўйича тегишли ихтисосликларни эгаллаган ходимлардир. Бинони 159-қурилиш трестининг 70-қурилиш бошқармаси азаматлари бунёд этишди.

МАКТАБДА ТАМАДДИХОНА

⊙ **ЯҚИНДА КИРОВ районидаги 105-ўрта мактабда замонавий усулда қурилган 152 ўринли ошхона биноси фойдаланишга топширилди.** Мазкур тамаддихонани «Норма» ширкатининг бинокорлари бунёд этишди.

Энди бу ерда мактабнинг бошланғич синф ўқувчиларига бепул нонушта берилса, юқори синф ўқувчилари эса истаган вақтда иссиқ овқат тамадди қилишлари мумкин.

Футбол

ПЕШҚАДАМНИНГ МАҒЛУБИЯТИ

Ҳа, биринчи лига командалари ўртасида анчадан бери турнир жадвалида пешқадамлик қилиб келаётган Владикавказ спартакчилари кеча Тошкентда «Пахтакор» командасига 1:2 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Ҳар иккала команда ҳам ўз олдига фақат ғалаба қозонишни мақсад қилиб қўйганлиги учрашувнинг биринчи дақиқаларидаёқ маълум бўлди. Чиройли ўйин кўрсатиб, дарвозабонларни шошириб қўйган ҳужумчилар биринчи бўлимда ҳисобни очиша олмади. Иккинчи бўлимнинг 64-минутида майдон эгалари қўпол ҳаракат қилиб, меҳмонлар ўйинчисини жарима майдончасида йиқитишди. Ҳакам 11 метрлик жарима тўпи белгилади. Тўп Яновский қўриқлаб турган дарвозага аниқ йўналтирилди. Икки минут ўтар-ўтмас меҳмонлар худди шундай кўйга тушишди. Шквирин спартакчилар дарвозасини аниқ нишонга олди. Учрашувнинг 71-минутида Клочков ўз маҳоратини кўрсатиб ҳисобни 2:1 га етказди ва учрашувга охириги нуқтани қўйди. Энди тошкентликлар 7 октябрь куни «Котайк» футболчиларини қабул қилишади.

Ана шу турдаги қолган учрашувлар қуйидаги натижада тугади: «Таврия» — «Нистру» 0:0, «Тирас» — «Металлург» — 2:2, «Кубань» — «Зенит» 2:1, «Динамо» (Сухуми) — «Нефтчи» — 2:0, «Қайрат» — «Котайк» — 1:1, «Локомотив» (М) — «Динамо» (Ст) — 3:2, «Кузбасс» — «Ростсельмаш» — 0:1, «Геолог»— «Локомотив» (Нн) — 2:1, «Шинник» — «Факель» — 2:2.

«МОЛДКЛАССИКА ИНТЕРНЕШНЛ» ҚАТНАШЧИЛАРНИ ҚИДИРЯПТИ

Сизнинг бошқа давлат пулига эркин алмаштириб бериладиган валютангиз борми? «Молдклассика интернешнл» қўшма совет — Кипр — Исроил корхонаси 15 — 30 октябрь кунлари Кишинёв шаҳрида ўтадиган улгуржи ярмаркада иштирок этгани таклиф қилади.

Сизнинг эътиборингизга кийим-кечак ва пойабзаллар, овоз ва видеотехника, янги ва тутилган автомобиллар, ГФР, Япония, Франция, Швеция, Ҳиндистон фирмалари ишлаб чиқарган маиший ва компьютер техникаси, бир марта фойдаланиладиган табобат ускуналари ҳавола этилади.

«Молдклассика интернешнл» — «Бош», «Мицубиси», «Чинар», «Электролюкс», «Шарп», «Рено», «Форд» ва бошқа фирмаларнинг маркетингчи вакили, солиқсиз савдо халқаро уюшмасининг аъзосидир. Шунинг учун тақдим этилган буюмларнинг нархи сиз учун жаҳон бозоридаги нархлардан бирмунча арзонроқ тушади.

Корхоналарнинг раҳбарлари! Ярмаркада сиз ўзингизга зарур буюмларни танлашингиз ва уларга улгуржи буюртма беришингиз мумкин, шунингдек қўшма корхоналарни ташкил этиш, экспорт-импорт билан боғлиқ фаолият соҳасида маслаҳатлар ҳамда маркетинг хизматини олишингиз мумкин.

163388 «КЛАСС» телетайпи, 163169 РТВ SИ телекси орқали қўнғироғингизни кутамиз, (0422) — 266345, 266393 телефонлари орқали маълумотларни олиш мумкин.

Ярмаркада иштирок этиш учун ўз вақтида берилган буюртма Сизни меҳмонхона ва қайтиш учун билет билан таъминлаш имконини беради.

• Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар • Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар • Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар

Таҳлиллар нимани кўрсатди?

ГАПДАН ИШГА ЎТАМИЗМИ?

⊙ Энг долзарб ва энг мураккаб тармоқлардан бири капитал қурилишдир. Бу соҳада қанча кўп гапирилаётганига, қанча кўп саъйи-ҳаракат қилинаётганига қарамай ишлар кўлами ва тури озаймаяпти. Аксинча замон қурувчилар олдига тобора катта ва масъулиятлироқ вазифаларни қўймоқда. Ўтган ойларда 256,3 миллион сўм капитал маблағлар фақат марказлашган усулда ўзлаштирилгани, бу эса йиллик ўзлаштириш учун берилган маблағнинг 48 фоизини ташкил этгани, йилнинг тўққизинчи ойига келиб ғалвирни сувдан кўтарганимизда қурилиш-монтаж ишларининг эндигина ярми адо этилгани бу соҳадаги ишларнинг ҳали-бери ўнгланиши қийинлиги ва бу соҳа ишларининг ниҳоятда оғир кўчаётганидан дарак беради.

Масалан, районларнинг аҳволига бир назар ташлаб кўрайлик. Киров райони объектлар қурилиши учун ажратилган маблағни ўзлаштиришда шаҳар бўйича эришилган натижадан ҳам паст даражага эришди (38 фоиз). Куйбишев райони 41,1 фоиз, Собир Раҳимов райони 45 фоиз, Чилонзор райони 44 фоиз, Бектемир райони 15 фоиз даражага эришди холос.

Районларнинг бунчалик сусткашликлари шаҳарни ҳам орқага тортиб турибди. Бу нуқсонлар бошқа районларнинг айрим ютуқларини ҳам ювиб кетмоқда. Саккиз ой якунларига кўра шаҳарда 607 минг квадрат метр майдонда турар жойлар (бу йиллик режанинг 49,1 фоизини ташкил қилади) фойдаланишга топширилди, холос. Август ойида фақат Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармасигина 24,2 минг квадрат метр турар жойни фойдаланишга топширди. Ўтган давр мобайнида 5058 ўқувчига мўлжалланган умумтаълим мактаблари фойдаланишга топширилди. Бу 37 фоизни ташкил этди, мактабгача болалар муассасаларидан 44 фоизи, 600 киши қатнаб даволанадиган поликлиникалар фойдаланишга топширилди. Бу режанинг атиги 22 фоизини ташкил этади. Касалхона ва ҳунар-техника билим юртларининг бирортаси ҳам фойдаланишга топширилмади.

Ишлаб чиқариш объектларида капитал маблағларнинг ўзлаштирилиши ҳам паст аҳволда (37 фоиз).

Шаҳарда ўз кучлари билан қурилиш ишларини амалга ошираётган давлат пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари ўтган давр ичида 485,5 миллион сўмлик ҳажмида иш бажаришди. Бу режанинг 98,4 фоизини ташкил этади. Бу режа тўла бажарилиши мумкин эди, аммо Куйбишев, Октябрь, Собир Раҳимов, Фрунзе, Ҳамза ва Сергели районларининг давлат пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари уддасидан чиқа олмадилар. Бу эса шаҳар кўрсаткичларига салбий таъсир қилмай қолмади.

Шаҳардаги 18 та қурилиш тресги ва трестга тенглаштирилган қурилиш ташкилотларидан 10 таси режани барбод қилади. Булар — 4, 8, 11, 153, 159, «Ташинжстрой», пардозлаш трестлари, 1 ва 3-уйсозлик комбинатлари ва бошқалардир. Бу қурилиш ташкилотларининг раҳбарларига битта гапимиз бор. Улар 12, «Строймеханизация», «Таштрансспецстрой» трестлари, 2-уйсозлик комбинати, «Ташметрострой», «Промжилводстрой» ва «Ташпромстрой» трестларининг ўтган давр режалари уддасидан қандай чиқишгани иш тажрибаларини ўргансалар чакки бўлмасди, бу уларнинг йил охиригача қолган саноқли ойларда ўз ишларини ўнглаб олишларига ёрдам берармиди?

Тошкентда ҳозирги вақтда 131 та бошланғич давлат қурилиш-монтаж ташкилотлари бор. Бунга Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси («Главташкентстрой»), «Ташметрострой», «Ташгорстрой», «Промжилводстрой» ташкилотларини қўшаётганимиз йўқ. 52 та ташкилот ўз зиммасидаги топшириқларни муттасил бажармай келмоқда.

Умуман белгиланган режани барбод этган пудратчи ташкилотлар ҳаммаси бўлиб 22508 минг сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишларини адо этмади. Пудратчи ташкилотлар 516,8 минг квадрат метр майдондаги турар жойларни фойдаланишга топширишди, холос. Умумтаълим мактаблари, мактабгача болалар муассасалари ва поликлиникаларни фойдаланишга топшириш ўлда-жўлда.

Давлат қурилиш ташкилотлари ўз кучлари билан қурилиш-монтаж ишлари режасини бирмунча дуруст адо этмоқдалар. Бироқ ўтган йилга нисбатан қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини камайтириш режаси белгиланган эди. Амалда 7,7 фоиз ўрнига 8,3 фоизга камайди. Ҳар бир қурувчининг бажарган ишини таҳлил этганда (мавжуд ҳисоб-китобларга қараб) меҳнат унуми ва иш ҳақи борасида у ҳам кутган натижани бермаётир.

Хўжалик усулида қуриш ҳам кўнгилдагидек эмас. Бунинг устига вазирликлар ва идоралар бўйича қурилиш комплекслари режалари тўкис адо этилмаяпти. «Главташкентстрой», Ўзбекистон ССР қурилиш вазирлиги, СССР монтаж ва махсус қурилиш вазирлигига қарашли ташкилотлар ўз ваъдаларига амал қилсалар нур устига аъло нур бўлур эди! Негаки айни чоғда СССР транспорт қурилиши вазирлиги ва Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари вазирлигининг шаҳардаги ташкилотлари ўз аҳдларига вафо қилишяпти-ку.

Бизга таскин берадиган биргина нарса бор. У ҳам бўлса, пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотларининг фойда олиш режасини тўла бажарганлигидир. Аммо шунда ҳам 6 та район — Бектемир, Киров, Куйбишев, Собир Раҳимов, Сергели ва Фрунзе районлари белгиланган топшириқларнинг бажарилишини таъминлай олмади. Ҳаммаси бўлиб, 17 та пудратчи қурилиш-монтаж ташкилоти фойда олиш режасини ўринлата олмади. Улар томонидан 1,5 миллион сўмлик фойда бой берилди. Айниқса «Средазэлектросетьстрой», «Ташстроймеханизация», «Гидроспецстрой», «Союзтелефонстрой»нинг қурилиш ташкилотлари юз минг сўмлаб фойдадан қуруқ қолдилар.

Таъмирлаш-қурилиш ташкилотлари бу борада анча яхши натижага эришдилар. Улар 12,2 миллион сўмлик фойда олишга муваффақ бўлишди. Бу режадагидан 5,2 фоиз зиёддир. Аммо ўтган йилнинг шу давридаги кўрсаткичдан 4,5 фоиз кам.

Лойиҳалаш ташкилотларида ҳам худди шундай ҳолни кузатиш мумкин. Улар ҳам фойда олиш режасини 28,2 фоизга ошириб адо этганлару, аммо ўтган йилга нисбатан 15,2 фоизга камайтириб юборганлар.

⊙ Хуллас, бу таҳлиллар шуни яққол кўрсатиб турибдики, капитал қурилиш соҳасида иш бир маромда бормаяпти. Бир-икки «йилт» этган «ютуқ»қа ҳам дўппини осмонга отяпмиз. Бу билан иш битмайди. Агар бу борада чинакамига иш юришсин, қуруқ гапдан ишга ўтайлик десак, дўппини ерга қўйиб, яхшилаб, атрофлича ва чуқур бош қотирайлик!

Ҳ. ИКРОМОВ.

Ўз касбидан мамнунлик

ДАРҲАҚИҚАТ, бу гапда жуда катта ҳикмат бор-да! Бинобарин у ёки бу касбни эгаллаган йигит ёки қиз ўзи танлаган ҳунаридан эл-юрт мамнун бўлса унинг боши осмонга етади. Дунёда нима кўп — касб-ҳунар кўп. Ҳамма гап ана шу касбнинг устаси бўлишда қолган. Жонажон шаҳримизда бундай фидойилар жуда ҳам кўп. Ана шулардан бир гуруҳини суратчимиз Шербек Иброҳимов куни кеча муҳарририятга олиб келди. Ушбу суратда тасвирланган М. Иброҳимова, Т. Собирова, Н. Ҳамидова, З. Собирова, Д. Султонова кўп минг кишилик жамоа орасида ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаётган чевар қизлардан бир гуруҳидир.

Дарвоқе, улар қандай мақсад йўлида ишлаётганликларини чин дилдан ҳис этишади. Халқ дидига мос, чиройли ва бежирим либослар тикишдек, яъни элни кийинтиришдек вазифа шу қизлар зиммасига юклатилганлигини чин дилдан ҳис этишади. Бу қизлар меҳнат қилаётган Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-цехи жамоаси шу кунларда меҳнат беллашувини ҳар қачонгидан ҳам авж олдириб, бўшаб қолган пештахталарни кийим-кечаклар билан тўлдириш йўлида ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Тикувчилар ўртасида аҳиллик, кунлик топшириқни бажаргунча тиниб-тинчимаслик, доим корхона манфаати йўлида фидойилик кўрсатиш сингари саъйи-ҳаракатлар ва интилишлар ўз самарасини беряпти. Буни цех, қолаверса бирлашма жамоасининг эришаётган ютуқларидан ҳам яққол кўриш мумкин.

Биз юқорида касб-ҳунарнинг кўплиги ҳақида мулоҳаза юритган эдик. Оқшомхонлар эътиборига ҳавола этилаётган яна бир ҳамшаҳримиз — Саидакбар Раҳмонов монтажчилик касбини эгаллаган. Унинг «Водстрой» саноат-қурилиш бирлашмасининг 11-қурилиш-монтаж бошқармасида меҳнат қилиб келаётганига ҳам анча бўлиб қолди. Саидакбар Раҳмонов ўз ҳамкасб дўстлари орасида касбига муҳаббат, топширилган ишга масъулият билан ёндошиши билан ажралиб туради. Ана шу боисдан у меҳнат қилаётган бошқарма жамоаси илғор монтажчи ҳақида доим фахрланиб гапиришади. Бу нарса С. Раҳмоновнинг касбига бўлган ихлосини янада ошириб, уни янги марралар сари илҳомлантирмоқда. Буни мухбиримиз Тўлқин Каримовнинг тасвирга тушириб келган суратидан ҳам яққол кўрсангиз бўлади.

С. БОБОЕВ.

Куюнчаклик билан ёзилган

ДИЛНИ ХИРА ҚИЛАДИ

ҲАР куни хизмат юзасидан жамоат транспортида юрмайдиган киши бўлмаса керак. Эртами-кечми бу беминнат дастёрга ўзимизда катта эҳтиёж сезамиз. Аммо ҳар доим ҳам ишимиз биз ўйлаганчалик ўнгидан келавермайди. Гавжум бекатлардаги йўловчиларнию, тиқилинч автобусларни кўриб кўнглимиз беҳузур бўлади. Ана шундай пайтда йўлга чиққанингдан пушаймон бўласан, киши. Чунки, транспортларда юрган одамнинг жуда кўп асаббузарликларига учраши ҳозирги пайтда ҳеч гап эмас. Бир нарсага ҳайрон бўлади киши: нима, агар шаҳарда одамлар кўп бўлса транспорт албатта доимо тиқилинч бўлиши шартми! Шаҳримизда йўловчилар учун жамоат транспорти етишмайди. Унда Москва ёки Ленинград шаҳарларидаги йўловчиларга кўрсатилаётган намунали хизматни қандай тушунса бўлади.

Эҳтимол, бу саволларим ўринсиздир. Аммо нима бўлганда ҳам жамоат транспорти ҳали йўловчилар эҳтиёжини тўла қондира олмаётгани аниқ. Эрта билан ишга яхши кайфиятда отланиб йўлга тушасиз. Одамлар билан гавжум бекатга бир зумда сингиб кетганингизни билмай қоласиз. Бу ерда ҳар доимгидек транспорт кутишингиз керак. Умр эса йўлда ўтиб кетади. Шуни ўйлаб, узоқдан ичида одами кўплигидан бир томонга қийшайиб келаётган автобусни кўриб кўнглингиз ёришади. Аммо бу ҳали автобусга чиқдим, деган гап эмас. Чунки бунга эришиш учун ур-сурлардан эсон-омон ўтиб олишингиз шарт. 11, 38, 40, 57, 58-тезюрар автобусларда, 4, 11, 14, 20-троллейбусларда бундай ҳолларни ҳар куни учратишингиз мумкин. Бунисику майлия, ўшандек тиқилинчда рўй бераётган кўнгилсизлик, дилхираликларга нима дейсиз! Бир куни 11-тезюрар автобусда ишдан қайтаётган эдик. Шу пайт оддий бир деҳқон безовта бўлиб ҳамёнини қидира бошлади. У кимдан гумон қилишини билмай саросимада қолган эди. Ёнидаги йигитлардан сўраганди, улар отахонга ўшқириб беришди. Автобус тўхтагач ҳалиги йигитлар бир зумда ғойиб бўлишди. Қарасак, пастда отахоннинг паспорти эзғиланиб ётарди. Эҳтимол автобус тиқилинч бўлмаганда бундай ҳол содир бўлмасмиди! Жумҳуриятимизнинг қайсидир бурчагидан Тошкентдек шаҳри азимни кўриб кетиш илинжида шаҳримизга келган отахонга ачиниб кетдим. Тошкентда бирон таниши ёки қўнимгоҳи бўлса бир амаллаб уйига етиб олади, бўлмасачи! Шу икки ярамасни деб чекка бир жойдан келган одам бошқалар ҳақида энди яхши фикрга бормаса керак. Бу ҳамманинг номига доғ туширмайдими! Хуллас, йўлдаги бундай кўнгилсизлик, дилхираликлардан одам таажжубга тушади. Наҳотки, шу ишга мутасаддилар ишни яхшилашдан манфаатдор бўлмасалар.

Ф. ТОЖИБОЕВА,
Тошкент Давлат дорилфунуни толибаси.

Тошкент трамвайининг 90 йиллиги олдидан

ИБРАТЛИ ЙЎЛ

⊙ Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Тошкент трамвайининг 90 йиллигини 1991 йилнинг 30 март куни нишонлаш ҳақида қарор қабул қилди. Ана шу ҳужжатга кўра юбилей кунигача бажарилиши лозим бўлган бир қатор тадбирлар амалга оширилиши керак.

Жумладан, шаҳар рўзномалари муҳарририяти зиммасига ушбу транспорт хизматининг ривожланишига бағишланган янги рукун очиш вазифаси юклатилган. Ана шуни ҳисобга олиб, муҳарририят «Тошкент трамвайининг 90 йиллиги олдидан» деган рукунни очишга қарор қилди. Бу рукун остида илғор трамвайчилар ҳақида ҳикоялар, тармоқ хизмат бошлиқларининг, партия, касаба уюшмаси, комсомол ташкилотлари мутасаддиларининг мақола, очерк ва лавҳаларини мунтазам ёритиб борамиз. Янги рукунни бошлаб беришни мухбиримиз Тошкент трамвай-тролейбус ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети котибининг ўринбосари Х. Мирзаевдан илтимос қилди.

— Аввало бу қарорни биз электр транспорти ходимларига бўлган ғамхўрлик белгиси, деб тушунмоқ керак. Ҳужжатда биргина шаҳар режа комиссиясига, уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлаш, савдо бошқармаларига, Киров район Совети ижроия комитетига ишчи ва хизматчиларимиз учун маълум миқдорда турар жой, «Жигули» «Москвич», «Запорожец» маркали енгил автомашиналар ажратиш масалаларини кўриб чиқишни топширганлиги ҳам юқоридаги фикримизнинг далилидир.

Бугун биз Тошкент трамвай ва унинг хизматчилари ҳақида сўз юритарканмиз, биринчи навбатда ветеранларимиз, оловли уруш йилларида қон тўккан марду майдонлар, тинч қурилиш йилларида ёшларга устозлик қилган ўз касбининг усталари тўғрисида ҳикоя қилгимиз келади.

Зеро, ҳаммамиз учун ибрат йўли бўлган тарихга мурожаат қилмоқ фойдадан холи бўлмайди. Қолаверса, «Тоштрам»чиларни фашизмга қарши олиб борилган даҳшатли жангларда ва меҳнат фронтида кўрсатган қаҳрамонликлари ўтмишимизнинг шонли саҳифаларидан ҳисобланади.

Ўшанда «Ҳамма нарса фронт учун, ғалаба учун!» шиори барча жамоалар қатори бошқармамиз меҳнаткашлари учун ҳаёт қонунига айланди. Юзлаб «Тоштрам»чилар Ватан мудофаасига отландилар.

Совет Иттифоқи Маршали И. С. Конев қўмондонлик қилган I-Украина фронтида ўзбек жангчилари қаторида «Тоштрам»чилар ҳам кўп эди. Улар Украина ва Польшадан немис босқинчиларини қувиб чиқаришда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Бу жангларда Тошкент трамвайчилари Шоманнон Шомелиев, Расул Тошмуҳамедов, Собир Муҳаммаджонов, Аҳмад Икромов, Ҳаким Ҳошимов, Абдулла Ирисбоев, Маҳмуд Хушанбоев, Одил Очиловлар фаол қатнашдилар. Улар кўрсатган жасоратлари учун ҳукуматимизнинг мукофотлари билан тақдирландилар.

Учта Қизил Юлдуз, Шуҳрат орденлари нишондори, вагон тузатиш заводи ишчиси М. И. Селиверстов, Қизил Юлдуз ордени ва медаллар билан тақдирланган В. М. Марков, Г. М. Муртазин, А. Е. Ткаченко, М. Н. Семичева ва бошқалар урушдан сўнг яна ўз меҳнат жамоаларига қайтиб, фидокорлик кўрсатдилар. Биз бугунги кунда И. В. Прокофьев, С. Юсупов, М. Дўстмуҳамедов, А. Набиев, И. А. Гольдис, М. Маҳмудов, М. Расулов, М. Ф. Маленкова, И. О. Пипкина, М. Ёқубова, С. Рўзматов, Ф. И. Матвеев ва А. А. Голубенкодек урушдан сўнгги тикланиш даврида меҳнатга садоқатда ҳақиқий намуна бўлган ветеранларимиз билан фахрланамиз. Умуман Ватан ҳимоясида 1956 «Тоштрам»чилар қатнашди. Уларнинг қаҳрамонликлари ва кўрсатган жасоратлари бир қатор китоб чоп этишга арзигуликдир.

Фронтда ҳаёт-мамот жанглари бўлаётган бир пайтда мамлакат ичкарисида қолган Тошкент электр транспортчилари ўз иш жойларида кечани кеча, кундузни кундуз демай меҳнат қилдилар. Фронтга яқин ерлардан жумҳуриятимизга кўчирилган корхоналарни қайта қуриш учун саноқли кунлар ажратилган эди. Шаҳардаги юкларни ташиш асосан «Тоштрам» елкасига тушди. Мутахассислар етишмас эди. 525 киши «Тоштрам»дан мудофаа саноати корхоналарига ўтказилди. Жамоада асосан қариялар, аёллар ва ўсмирлар қолишди. Шунга қарамай, бошқарма раҳбарлари ва партия қўмитаси корхоналарда соғлом маънавий аҳволни таъминлаб, мислсиз мураккаб топшириқларни бажаришга киришдилар. «Тоштрам» ҳарбий аҳволда ишлай бошлади. Вагон-тузатиш заводида ҳарбий маҳсулотлардан ташқари юк ташиш ва махсус вагонлар ишлаб чиқарила бошланди. Энергия билан таъминлаш ва йўл хўжалиги ишчилари янги трамвай ва электр тармоқлари қурилишини тезлаштириб юборишди. Бу хўжаликларда ишлаган А. А. Мигунов, А. М. Мананниқов, З. Залалетдинов, Ф. С. Мазанов, С. А. Безлепкин, В. Абдуазимов, У. Усмонов ва бошқаларнинг фидокорона меҳнатлари ҳали ҳануз ғурур билан тилга олинади.

Тошкент трамвайчиларидан тиббий хизматчилар жуда мамнун эдилар. Чунки ярадорлар юк машиналарида эмас, балки махсус жиҳозланган вагонларда госпиталларга етказилар эди. Бу ишларни энг уста ҳайдовчилар И. А. Гольдис, И. Петрулевич, З. Ҳусанов, И. Степанцевич, Д. Е. Жуковлар бажаришар эди. Юк ташиш платформаларини учта — тўрттаси кетма-кет уланиб, 40 — 70, ҳаттоки 90 тонна оғирликдаги юклар ташилди.

Тошкентда янги корхоналарнинг кўпайиши электр энергия ва ёқилғига бўлган талабни оширди. Тошкент трамвайчилари Салор ГЭСи қурилиши бошловчилари бўлишди. Энг кўп оғирлик аёллар зиммасига тушди. Уруш йиллари қийинчиликларига қарамай қурилиш ниҳоятда қисқа муддатда 11 ойда ишга тушди ва бу станцияга 8-Март номи берилди.

Трамвайчилар учун энг муҳим вазифалардан бири мудофаа учун берилган буюртмаларни ўз вақтида бажариш эди. Вагон-тузатиш заводи 11 соатлик иш тартибига ўтиб ишлай бошлади. Жамоа «Катюша» реактив ускунаси учун баъзи қисмларни тайёрлашга киришди.

Фронтга кетган эрлар, оталар, ака-укалари ўрнини эгалламоқчи бўлган хотин-қизлар «Тоштрам»га ўз ихтиёрлари билан келиб, касб эгаллаб ишладилар. Булар орасида Е. А. Муравлева, М. О. Мирзаева, Т. Содиқова, Л. Исҳоқова, Бондарева-Палагина, Рачковалар бор эди.

Ўшанда Ленинград қамалидан онаси ва акасини йўқотиб Тошкентга келган Ольга Дмитревна Бундина-Дарвина ҳали 17 ёшга тўлмаган эди. У Тошкент комсомоллари сафига қўшилди. «Тоштрам» ФЗОсини битириб вагон-тузатиш заводида фронтчасига меҳнат қилди. Ҳозир ҳам О. Д. Дарвина энергия хўжалигида меҳнат қилиб келмоқда. У жамоат ишларида ҳам фаол, касаба ва хотин-қизлар уюшмаларининг раиси. Меҳнатлари учун ҳукумат медаллари билан тақдирланган.

Уруш қатнашчилари, меҳнат фронти шижоаткорларининг хизматларини айтиб адо этиш жуда қийин. Улар урушдан кейинги йилларда ҳам олдинги сафларда бўлдилар, мамлакат халқ хўжалигини тиклаш ва мустаҳкамлашда ёрдам бердилар. Бугун иқтисодиёт ва сиёсат, фан ва маданият соҳаларида чинакам инқилобий ўзгаришлар рўй бераётган вақтда, биз ёшлар ветеранларнинг қўллаб-қувватлашига, уларнинг доно маслаҳатларига, ёшларни тарбиялашда оталарча ёрдамига ғоят муҳтожмиз.

Биз «Тоштрам»чиларнинг уруш ва меҳнат фронтида кўрсатган қаҳрамонликлари олдида бош эгамиз, ҳар бир ишда улардан ибрат оламиз ва ёш авлодни тарбиялашдек олижаноб ишларида кексаларимизга муваффақиятлар тилаймиз.

Суҳбатдош
М. КОМИЛЖОНОВ.

Жаҳон шаҳарларида

⊙ ДЕҲЛИ. Маҳаллий маъмурлар икки ой илгари эълон қилган Ҳиндистон пойтахтини 2001-йилгача ривожлантиришнинг янги бош дастури унинг теварагидаги районлар экологиясига жиддий хавф солади. Ҳиндистоннинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш учун курашаётган турли ташкилотлардаги бир қанча олимларнинг қўшма баёнотида шу ҳақда гапирилади. 1987 йилдан бери ишлаб чиқарилаётган бош дастурда уй-жой ва саноат қурилиши учун қўшимча равишда 20 минг гектар ер ажратиш, ҳозир яшаб турган 8,2 миллион аҳоли сонини 13 миллионга етказиш назарда тутилади. Шу билан бирга тақир ерлар ва дарахтзорлар майдони ана шу дастурга мувофиқ 67 фоиздан 50 фоизгача қисқаради, бу эса Деҳлидаги шусиз ҳам нохуш экология вазиятини янада оғирлаштиради.

Айни вақтда, деб ёзади «Хиндустан таймс» рўзномаси, шаҳарни ривожлантириш дастури амалга ошириладиган бўлса, у пойтахтга яқин ноҳиялар ва штатларга ҳам жуда қаттиқ салбий таъсир кўрсатади. Бу улкан шаҳар ҳар куни 6 миллион тоннага яқин сув, 4 минг мегаваттдан кўпроқ электр қувватини истеъмол қиладиган бўлади. Буларнинг ҳаммаси тўғонларнинг бутун бир тармоғи қурилишига, еттита жуда катта энергетика лойиҳасини, бунга АЭС қурилиши ҳам киради, бунёд этишга олиб келиши муқаррардир. Саноат инфраструктурасининг ривожланиши автомобиллар ва автобуслар сонининг кўпайиши олимларнинг фикрига қараганда, Деҳли теварагида жойлашган жуда катта деҳқончилик ноҳиялари учун экология фалокати хавфини келтириб чиқаради.

Маҳаллий маъмурлар янги бош дастурда атроф-муҳитни муҳофаза этишга доир тадбирлар назарда тутилганлигини айтишларига қарамай, деб ёзади рўзнома, аслида ҳужжатда ижтимоий-иқтисодий соҳада ҳам, экология соҳасида ҳам ана шу дастур келтириши мумкин бўлган оқибатларнинг илмий таҳлили йўқ. Ана шу дастур ўйламай-нетмай, ниҳоятда катта шаҳарлар қуришга ружу қилишнинг ёрқин мисолидир. Олимлар ҳукуматга йўллаган махсус мурожаатномада «Шаҳарни ривожлантиришнинг инсон эҳтиёжларига ва экологияни сақлаб қолишга қаратилган стратегиясини» ишлаб чиқишга чақирдилар.

⊙ ҚОҲИРА. Саудия маъмурлари Иорданияга қуроллик ҳудудидан Иордания юк машиналарининг қатнашига рухсат беришдан бош тортдилар, деб хабар қилди Исроил радиоси.

Бу Саудия Арабистони ҳукуматининг Форс кўрфазидаги можарода Ироқни у ёки бу даражада қўллаб-қувватлаётган араб давлатларига нисбатан қўраётган чоралардан биридир.

Ўз навбатида Иордания ҳукумати Саудия Арабистонига ва Форс кўрфазидаги бошқа араб давлатлари томон йўлга чиққан оғир юкли автомобиллар қатновига тўсқинлик қила бошлади. Форс кўрфазида АҚШ, Европа ва Араб давлатларининг, жаҳондаги бошқа мамлакатларнинг ҳарбий қисмларидан иборат кўп миллатли кучлар жойлаштирилган бўлиб, улар Ироқнинг босқинчи қўшинлари Қувайт ҳудудидан дарҳол олиб чиқиб кетилишини ва у ерда қонуний ҳукумат тикланишини талаб қилмоқдалар.

⊙ Швейцарияликларнинг чиндан ҳам ўтмишга меҳр-муҳаббати ўзгача. Буни мана бу сурат ҳам тасдиқлаб турибди. Унда Зерматт курортидаги ўтмиш ва ҳозирги замон меъморчилик композицияси акс этган.

Кейстон-ТАСС сурати.

Жаҳон шаҳарларида

ОТАЛИҚ ҲИММАТИ

● ШАҲРИМИЗДАГИ болалар муассасаларида жисмоний тарбия масалаларига алоҳида аҳамият бериб келинмоқда. Уларнинг спорт иншоотлари базаларини мустаҳкамлашда эса оталиқ ташкилотлари амалий ёрдамлари катта бўлмоқда.

«Динамо» спорт комплекси ҳам яқинда яхши ҳиммат кўрсатди. У ўз оталиғидаги 105-мактаб-интернатда жисмоний тарбияни кенг йўлга қўйиш мақсадида қатор қулай шароитлар яратди. Бу ерда алоҳида спорт секциясининг тузилиши нур устига аъло нур бўлди.

«Динамо» спорт комплекси раҳбарияти шаҳримиздаги 29-болалар уйи тарбияланувчиларини ҳам мамнун этди. Яқинда бу ерда очилган спорт секцияси машғулотларида кўпгина болалар фаол қатнашмоқдалар.

Анъаналар—халқ мулки

МЕҲР-ОҚИБАТ МЕВАСИ

ЯНА бир қадимий, муборак удумимизга қайтадан ҳаёт бахш этилди. Бир неча кунгина аввал Горький номидаги маданият ва истироҳат боғида кенг нишонланган ушбу тадбир маҳаллаларда қизғин давом этаётир. У нафақат пишиқчилик, шунингдек, меҳр-оқибат, дўстлик байрами сифатида ҳам эътибор қозоняпти, дилларга қувонч, эртанги кунга умид бахш этяпти.

Чилонзор районидаги «Мевазор» маҳалласи чойхонаси мисоли тўйхонага айланди. Ўша куни у ерда «Одобнома» ва «Меҳржон»га бағишланган оқшом йиғини бўлиб ўтди. Мазмунли кеча шўх куй ва қўшиқларга уланиб кетди.

«Мевазор» маҳалласида ўтказилган кечага таниқли олимлар, юртнинг ҳурматли кишилари, кекса педагоглар ташриф буюришди. Кечани миллий анъаналаримизнинг куюнчак тарғиботчиси, элшунос олим, тарих фанлари номзоди Билол ака Аминов очди. У меҳр-оқибат, шафқат, ахлоқ ҳақида гапириб баъзи тўй-ҳашамларда йўл қўйилаётган исрофгарчиликлар хусусида алоҳида тўхталди. Увол деган сўзни бир дақиқа унутмаслик лозимлигини таъкидлади.

— Яхши ниятли ишлар бошланди, — деди «Новза» мачити имоми Омонуллахон домла. — Фарзанднинг ота-она олдидаги бурчини ёшларга доим уқтириб бориш даркор. Муқаддас китобларда «Эй бандаларим, ота-онанг ҳузурига кирганингда одоб билан ўтиргин. Отажон, онажон, менга қандай юмушингиз бор, буюринг де. Нима иш буюришса, бекаму-кўст бажаргин» дейилади. Ота-она фарзандига насиҳат қилиб ўзи ҳам шунга амал қилиб бориши керак. Ундан кейин қўни-қўшни, маҳалла-кўйга насиҳат қилса, маслаҳат берса арзийди.

Инсон учун ота-онадан кейинги энг азиз кишиси устозидир. Устознинг ҳам ҳурматини ҳамма вақт ўрнига қўйиш шартдир.

Ҳа, минг йиллар бурун ота-боболаримиз қолдирган нодир китобларимиз бўла туриб, шу панд-насиҳатлардан анча йиллар баҳраманд бўлолмадик. Шукрки, бой меросимизни чуқур ўрганадиган, уни халққа етказадиган вақт келди.

«Оқшом», ундаги «Одобнома» саҳифасида эълон қилинаётган мақолалар, «Меҳржон» ҳақидаги илк таассуротлар билан қизиқиб йиғилганларни суҳбатга тортамиз:

Шодмонбек Отабоев, СССР Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, ёзувчи ва публицист:

— Бу борада «Оқшом» хайрли ишни бошлади. «Одобнома» саҳифаси янада мазмунли бўлиши учун ҳаммага маълум гаплардан қочиш керак. Бу ҳақдаги баҳс-суҳбатлар бой маданий меросимиз, ўтмиш қадриятларимиз билан боғлиқ ҳолда олиб борилса, деган умиддамиз.

Насрулло Саъдуллаев, «Мевазор» маҳалла комитети раиси, меҳнат кексаси:

— «Оқшом» чиқа бошлаган кундан обунаман. Айниқса «Одобнома» саҳифаси ташкил этилиши улуғ иш бўлди. Янглишмасам, унда берилаётган мақолалардан кўпгина маҳалла комитетлари фойдаланади. Бундай дейишимнинг боиси Чилонзор районида 18 та маҳалла бор. Йиғилишларга борганимда шу ҳолни кўраман.

Маҳалламизда 530 та хонадон бор. Уларда уч ярим минг аҳоли истиқомат қилади. Биз 114-мактабда ҳар ойда бир марта ота-оналарни йиғиб фарзанд тарбияси, одоби ҳақида суҳбат ўтказамиз. Хулқи ёмон ўсмирларни ота-онаси олдида муҳокама қиламиз. Кўпинча катталарнинг айби билан боланинг хулқи бузилгани кўриниб қолади. Хатосини айтамиз. Бу ишимиз яхши натижа беряпти. Бунда юқорида айтганимдек педагог-олимларнинг «Оқшом»да эълон қилинаётган мақолаларидан кенг фойдаланяпмиз. Таклифим, бу борада ибратли ишлар олиб бораётган маҳаллалар тажрибаси кенг ёйилса, суҳбатлар, мунозаралар уюштирилса умум ишимизга нафи тегарди.

Норқўзи Маматоев, жумҳурият маданият ходимлари малакасини ошириш институти тингловчиси:

— Мен Андижон вилоятидаги «Болгария» қишлоқ клубида ишлайман. Бир ойлик ўқишга келган эдим. Шу бир ой ичида жуда кўп нарса ўргандим. Қани эди, меҳр-оқибатга чорловчи шундай тадбирлар барча вилоят, район ва қишлоқларимизда тез орада оммалашса. «Меҳржон» қайтадан дунёга келиб қалбларимизга эзгулик уруғини сочди. Халқимизнинг бой Одобнома мероси бор. Билол ака Аминовдек миллий маданиятимизнинг жонкуярлари бор экан, меросимиз аста-секин юзага чиқаверади.

Ҳа, бундай жонкуярларни ҳар қанча эъзозласак арзийди. Улар туфайли «Наврўз» кетидан «Меҳржон» уйқусидан уйғонди. Бу уйғониш қалбларга мусаффолик олиб келмоқда, инсоннинг инсонга бўлган оқибатини мустаҳкамламоқда.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: «Одобнома» ва «Меҳржон»га бағишлаб ўтказилган кечадан лавҳалар.

Ҳ. Солиҳов суратлари.

Ёдномалар

ГЕРМАНИЯДА ЎҚИГАН ЭДИ

ЖУМҲУРИЯТИМИЗНИНГ дастлабки кимёгар олимларидан бири Саттор Жабборовнинг умри қисқа, аммо сермаҳсул ва мазмунли ўтди. У ўттиз еттинчи йилнинг қатағон дарёсида ғарқ бўлди, чет элда ўқиб билим олгани, ўз даврининг етук олими ва педагоги бўлиб етишуви унинг бошига етди. Қалбига туккан кўпгина ажойиб орзу ва умидлари рўёбга чиқмай гуноҳкор номини олиб ҳатто «жосусликда» айбланди.

Ёшлигидан билимга ўч бўлган Саттор ака эски мактабни ҳам, янгисини ҳам кўрди. «Намуна» мактабида ўқиб юрган кезларида кўп нарсаларга қизиқди, ўткир зеҳни ва меҳнатсеварлиги туфайли ўртоқлари билан билимини ошириш ниятида Бухорога жўнади. Орадан бир йил ўтгач, 1922 йили у бир гуруҳ туркистонлик ёшлар билан Германияга ўқишга юборилади. Саттор Жабборов Берлин дорилфунунининг кимё куллиётини танлайди. Эндигина ўн етти баҳорни қаршилаган ёш Саттор бутун вужуди билан билим олишга, тил ўрганиш ва Европа маданиятидан боҳабар бўлишга интилади. Берлиндаги «Озод Шарқ» нашриётида туркистонлик талабалар томонидан нашр этиладиган ўзбекча «Кўмак» номли илмий, адабий ва ижтимоий журналнинг ишида фаол қатнашади. Вақти келиб ёшларимизнинг Ватанига қайтиб ерли миллат вакилларини маданиятнинг юксак чўққиларига интилишларига кўмаклашувлари, олган чуқур билимларини улашувлари ва илмни ривожлантиришга қўшган ҳиссалари кўп бўлганлигига ишонч ҳосил қиламиз. Аммо кўпчилигининг умри қисқа бўлиб, адоват қурбонлари бўлиб кетганликларидан озор чекамиз, куюнамиз. Аммо на чора...

Саттор ака ўттизинчи йили Берлин дорилфунунини тугатиб, шу илм даргоҳида Александр Гумбольдт стипендиати сифатида профессор Макс Боденштейн раҳбарлигида илмий иш олиб боради, диссертацияси устида изланади. 1931 йили Тошкентга қайтади. Ўрта Осиё давлат тиббиёт олийгоҳи биохимия кафедрасида ишлайди. 1932 йилдан 1934 йилгача шу кафедрага ва кейин умрининг охиргача (1937 йил) олий илм даргоҳининг анорганик кимё кафедрасига мудирлик қилади. У мана шу даврда педагоглик ва илмий ишини Тошкент политехника ва тўқимачилик олийгоҳларида баравариға олиб боради. Шунинг учун ҳам қисқа даврда бажарган илмий ишлари билан оммага тез танилади, катта ҳурмат ва иззатга сазовор бўлади.

Унинг шогирдларидан бири, академик Ёлқин Тўрақулов ўша даврларни эслаб, Саттор аканинг ниҳоятда юқори маданият эгаси, билимли, чуқур зеҳнли, меҳрибон ва ғамхўр бўлганлигини эслайди. Саттор ака ўзбек тилида чуқур ва мазмунли маърузалар ўқиб, ҳамманинг диққатини ўзига торта олиш каби хислатларга эга эди. Олимнинг илмий ишлари кимёвий моддалар синтезининг кинетикасини ўрганишга бағишланган бўлиб, реакциялар қайси тезлик билан бориши, қандай оралиқ моддалар орқали ўтиши ҳамда буларни тенгламалар орқали ифодалашни кўзда тутар эди. Изланишларнинг чуқурлиги, мураккаблиги, айниқса реакциялар механизмини аниқлаш борасидаги фикрлари москвалик олимларни ҳам қизиқтиради. Шунинг учун ҳам ишларининг йиғиндиси бўйича унга кандидатлик илмий даражаси берилади, доцентлик унвонига сазовор бўлади.

Саттор ака илмий-педагоглик ишлари билан бир қаторда таржимонлик билан ҳам шуғулланди. У ТошМИдаги «Таржимахона»да кўп бўлар, талабалар билан суҳбатлашар, қийин терминларни таржима қилишда уларга кўмаклашарди. Немис адабиётини ўзбекчага ўгиришда жуда кўп ишлар қилганди. У Фридрих Энгельснинг машҳур «Табиат диалектикаси»ни аслидан ўзбекчага таржима қилади. Немис кимёгари А. Вернернинг «Комплекс бирикмалар» асарини олимнинг она тилидан, «Коллоид кимё» китобини эса рус тилидан ўгиради. Русча-ўзбекча ва немисча-русча-ўзбекча кимёвий сўзликлар луғатини тузишга кўп куч сарфлайди. Ўша пайтларда Германия эришган катта илмий ютуқлардан халқимизни хабардор қилишдек вазифани олдига қўйиб, чин ватанпарварлик намуналарини кўрсатди. Саттор Жабборов маданиятимизнинг ўша пайтдаги кўзга кўринган вакиллари Отажон Ҳошим, Абдураҳим Шамсиев, Маҳмуд Ҳакимов, А. С. Волинский ва бошқалар билан яқин эди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги, жумҳуриятда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, Беруний мукофоти лауреати, техника фанлари доктори, профессор Малик Набиевич Набиев, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, жумҳуриятда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, Беруний мукофоти лауреати, химия фанлари доктори, профессор Карим Содиқович Аҳмедов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, химия фанлари доктори, профессор Ҳусни Рустамович Рустамов ва бошқалар ҳам устоз ҳақида илиқ дил сўзларини айтишди.

Яқинда «Фан ва турмуш» ойномасининг масъул котиби, тарих фанлари номзоди Ҳусниддин Нурмуҳамедов билан Саттор ака оиласида бўлиб, қизлари Дилбархон опа ва уларнинг турмуш ўртоғи Қутбиддин ака Нурмуҳамедов билан суҳбатлашдик. Улар биргаликда Германия Демократик Жумҳуриятидаги «Висмут» руда конларидаги ишчиларни бир неча йиллар давомида даволаш билан шуғулланиб, ота изидан борганликлари, немис тилини яхшилаб ўрганиб олганликлари ва бу эса ўз навбатида дунё табобатидаги янгиликларни кечикмай билиб туришларида катта ёрдам қилаётганлигини айтиб ўтишди. Саттор аканинг турмуш ўртоғи Манзура ая билан ҳам узоқ суҳбатлашдик. Ая у кишининг юмшоқ характерли, принципиал, ўта билимдон, дилкаш ва меҳрибон ота ҳамда оила бошлиғи эканликларини эслайди. Ота қизлари Дилбархонга олтин соат тақдим этганликларини ҳам ая хотирларига олдилар. 1937 йил январидан кейин аянинг кўз ёшлари дарё бўлганлиги, фарзандлари тақдирини ўйлаб кечаларни уйқусиз ўтказганликлари ва ниҳоят ёруғ кунлар келганда кўзларининг бироз ногиронлашиб қолганлигини ҳам биламиз. Манзура аяга Саттор ака каби ажойиб кишиларимиз халқимиз ёдида доимо барҳаёт эканликларини эслатиб тасалли берамиз ва хайрлашамиз.

Ҳурматли олимимиз ҳаёт бўлганларида 85 ёшга кирган бўлар эдилар. Илм аҳли бу санани муносиб ҳисоблаб, Саттор Жабборов хотирасини абадийлаштириш борасида ҳам фикр ва мулоҳазалар билдирмоқда. Пойтахтда ҳамшаҳримиз номи билан юритиладиган кўча, мактаб ёки илм даргоҳи бўлиши айни муддаодир. Умрининг ўттиз иккинчи баҳорида, куч-қувват ва орзу-умидларга тўлиб, ўз халқига садоқат билан хизмат қилаётган бир вақтда ҳаётдан кўз юмган ҳамшаҳримиз номини абадийлаштириш биз тириклар қўлида. Бундан бўлак савоб ва хайрли иш борми?

Қудрат АҲМЕРОВ,

Тошкент политехника илмгоҳи умумий ва анорганик кимё кафедрасининг мудири, химия фанлари доктори, профессор.

Сўранг, жавоб берамиз

Биз Тошкент тайёрасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қиламиз. Яқинда ТошДД талабаси бўлдик. Шу сабабли бизларни ишлаб туриб кечки ёки сиртқи олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётганлар учун белгиланган имтиёзлар қизиқтиради. Илтимос, шу ҳақда батафсилроқ маълумот берсангиз.

О. БОТИРОВ, Н. ҲАМИДОВ.

СССР Вазирлар Кенгашининг 1959 йил 5 ноябрдаги қарорида ва Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексларининг XIII бобида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кечки ёки сиртқи олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётган ишчи-хизматчиларга маълум имтиёзлар берилиши кўрсатилган. Шунга кўра ишлаб чиқаришда ишлаб туриб, кечки ёки сиртқи олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётган ишчи-хизматчиларга лаборатория ишларини бажариш ҳамда имтиҳонлар топшириш учун ҳақ тўланадиган таътил кунлари берилади. Унинг муддатлари сиртқи ўрта махсус ўқув юртларининг I ва II курсларида ўқиётганлар учун 10 иш куни, III ва ундан юқори курсларда ўқиётганлар учун 20 иш куни қилиб белгиланади.

Сиртқи олий ўқув юртларининг I ва II курсларида ўқиётганлар учун 30 иш куни, III ва ундан юқори курсларда ўқиётганлар учун эса 40 иш куни қилиб, кечки олий ўқув юртларининг I ва II курсларида ўқиётганлар учун 20 иш куни, III ва ундан юқори курсларда ўқиётганлар учун 30 иш куни қилиб белгиланган.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётганлар диплом ишларини ёзиш ва уни ҳимоя қилиш учун таътил кунларини олишга эгадирлар. Бунда ўрта махсус ўқув юртларининг ўқувчилари учун 2 ой, олий ўқув юртларининг талабалари учун 4 ой муддат берилади. Сиртқи ва кечки олий ўқув юртларида ўқиётганларга ўртача ойлик иш ҳақи ойига кўпи билан 100 сўм миқдорида, ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётганларга ойига 80 сўм миқдорида тўланади.

Ўқув юртининг чақириш қоғози ўқиш муносабати билан ҳақ тўланадиган барча таътил кунларининг берилишига асос бўлиб хизмат қилади. Бундай ҳуқуқ имтиҳондан олдинги даврнинг ўқув режасини муваффақиятли бажарганларга берилади. Агар талаба зачёт ёки имтиҳонларни тўла топшира олмаган бўлса ҳам унинг иш ҳақидан ушлаб қолинмайди. Ўқув планини бажармаган ва ҳақ тўланадиган қўшимча таътил кунларни олиш ҳуқуқига эга бўлмаган, лекин лаборатория-имтиҳонга ўзича ёки олий ўқув юртининг билдириш хати билан келган сиртдан ўқиётган талабалар ўқитувчиларнинг қўшимча дарсларга ва имтиҳонларни белгиланган тартибда топширишга қўйилади, бунда уларга жорий йил учун ҳақ тўланадиган отпуска берилмайди.

Ишчи-хизматчи ўқув отпускаси даврида касал бўлиб қолса, унга умумий асосларда меҳнатга қобилиятсизлик варақаси берилади. Таътил кунлари ёки унинг бир қисми эса ишчи-хизматчи имтиҳонларни топшира оладиган бошқа варақага кўчирилади.

Абдужалил ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

Советлар мамлакатида

⊙ ЧЕХОВ. (Москва вилояти). Москва Олий партия мактабининг 110 нафар тингловчиси куни кеча қўлларига белкурак ва паншахаларни олдилар. Улар кескинлашган сиёсий кураш майдонида ўзларини ҳимоя қилишдан кўра, «Ленин байроғи» жамоа хўжалигида етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишни афзал кўрдилар. Улар бу хўжаликда икки минг тоннага яқин картошкани кавлаб оладилар. Москва олий партия мактаби коммунист тингловчиларининг бошланғич партия ташкилоти шундай қарор қабул қилди ва уни олий ўқув юртининг партия комитети маъқуллади.

⊙ КРАСНОДАР. Ўлка ҳудудида ҳосил ўрими суръатлари ниҳоятда пастлиги сабабли фавқулодда ҳолат жорий этилди. Кубань халқ депутатлари кенгашларининг раёсатлари ва ижроия комитетларига уларнинг қарорларини бажармаган ходимларни эгаллаб турган лавозимларидан бўшатиш ва ҳосилни қутқаришга доир фармойишлар чиқариш ҳуқуқи берилди. Пландан ташқари картошка, мева ва сабзавотни бошқа жойларга етказиб бериш ҳамда сотиш таъқиқланди.

⊙ МИНСК. «Народная газета»нинг биринчи сони чиқди. Кейинги вақтларда пайдо бўлган кўпдан-кўп нашрлар ичида уни ҳам пайқамаслик мумкин эмас. У Белоруссия ССР Олий Кенгашининг органидир. Ундаги материалларнинг бир қисми белорус тилида, бир қисми эса рус тилида босилмоқда.

(ТАСС).

Келажагимиз—мактабда

ЯХШИ ТУШУНГАН ОТА-ОНАЛАРСИЗ

яхши тарбия бўлмайди

Ҳар бир касб эгасининг ўз вазифаси, хизмат доираси бор. Аммо барча учун баб-баравар тааллуқли бир соҳа ҳам мавжудки, ундан асло кўз юмиб бўлмайди. Бу фарзандларимизни, ёшларни тарбиялаш бурчи, уларнинг келажаги учун жавобгарлик масъулиятидир.

Тарбия кишини фақат четдан бўладиган ёмон таъсирдан сақлабгина қолмай, балки қобилият, билим, ахлоқий поклик сари етаклайди, инсонни улуғлайди ва уни маънавий камолотга етказади.

Ҳаётда ҳар бир киши ўзига-ўзи ҳисоб бериши, жамоа олдидаги бурчини ҳис қилиши, оилада, жамиятда тутган ўрнини англаб етиши лозим. Шундагина кишининг олган тарбияси ижтимоий ҳаёт таъсири орқали намоён бўлади. Умуман, бола тарбиясида ота-она ва ўқитувчиларнинг роли ғоят каттадир. Улар боланинг онгига, билимига, ахлоқига таъсир ўтказадилар. Натижада болаларда ижобий хислатлар таркиб топади, киши учун ёт бўлган салбий хусусиятларга барҳам берилади. Ёшликда ҳосил қилинган хулқ киши қалбида тошга ўйиб қўйилгандек абадий қолади.

Ёшларимизга тарбиявий таъсир ва ибрат кўрсатиш ота-оналар учун ҳам, ўқитувчилар учун ҳам ғоят фахрли иш. Лекин, баъзи ота-оналар ёки ёш ўқитувчилар тарбиянинг муҳим томонларини ҳисобга олмайдилар. Болаларни амалий жиҳатдан ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлашдан узоқда бўладилар. Бу эса ёшларни дангаса, ишёқмас қилиб қўяди. Бундай ҳолатдан ота-она ҳам, жамиятимиз ҳам катта зарар кўради.

Ёшларда илм ва ҳунарга қизиқиш уйғотишда гап кўп. Чунки, ҳар бир ёш йигит-қизимиз илмли, ҳунарли бўлса, ота-онаси учун ҳам, жамиятимиз учун ҳам ва қолаверса ўзи учун ҳам фойда келтиради. Буни амалга ошириш учун ота-оналар, жамоатчилик оқилона иш тутиши керак.

Энди ҳаётий мисолларга мурожаат этайлик. Сағбон кўчасининг Ҳуррият тор кўчаси, 6-уйда Азиз ака Долимовлар оиласи истиқомат қилади. У кишининг етти фарзанди бўлиб, уларнинг ҳаммаси олий маълумотлидир. Жумладан, иккитаси шифокор, бири муҳандис, бири Тошгазда лаборант, қолганлари ҳам турли лавозимларда ишлашади. Тўрт келиннинг ҳаммаси шифокор.

Иккинчи Чимбой кўчасида яшовчи Карим ака Раҳимовнинг ҳам етти фарзанди бўлиб, деярли ҳаммаси ўрта маълумотли. Карим аканинг уч ўғли қурилишда, бир ўғли, бир қизи ошхонада, бир қизи, икки келини эса чинни заводида меҳнат қилишади. Долимовлар ва Раҳимовлар оиласининг турмуш шароитларида деярли ҳеч қандай фарқ йўқ десак янглишмаган бўламиз. Бу икки аҳил ва тотув оиланинг бири илмдан, иккинчиси эса меҳнатдан бахт топган оилалар.

Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, айрим ота-оналаримизнинг 6-7 фарзандлари бўлса-да, улар на ўқиб илм эгаллашади ва на бир ҳунар эгаси бўлиб халққа фойдалари тегади. Ҳаётимизда жуда оз бўлсада шундай оилалар учраб туради. Бундай ҳолатда ота-онани ҳам, мактабни ҳам айбдор десак тўғри бўлади. Мактабда олиб борилаётган тарбиявий ишлар кўп жиҳатдан ўқувчиларга ёшликдан илм ва ҳунарга муҳаббат уйғотиш йўналишида олиб борилаётгани ҳам бежиз эмас. Шу жиҳатдан олганда келажакнинг эгалари бўлган ёшларни ҳар томонлама етук қилиб тарбиялаш фикри ота-оналар ва ўқитувчиларнинг доимий эътиборида бўлиши лозим.

Албатта, ўқитувчи ўз қўлида билим олаётган ўқувчисининг хулқи, қандай ўқишини яхши билади. Ҳозир жумҳуриятимизнинг кўп мактабларида илғор педагогик тарбияга асосланиб «иккисиз», «икки йилликсиз» ўқитиш усулига алоҳида аҳамият берилмоқда. Бироқ айрим ўқувчилар ўқишда ҳам, меҳнатда ҳам ўзларини кўрсата олмаётирлар. Бу каби иродаси бўш, салбий хусусиятга эга бўлган ўқувчилар озчиликни ташкил этса ҳам улар аксарият ҳолларда ота-оналар ва ўқитувчиларнинг назоратидан четда қоладилар.

Таъкидлаб ўтиш жоиз, болалар тарбиясида жамоатчиликнинг таъсири ҳам катта. Юқоридаги каби ҳолларда маҳалла-кўй, ён-атрофдаги қўшнилар ҳам қўл қовуштириб ўтирмасдан, бола тарбиясининг тўғри йўлга тушиши учун куюнчаклик билан ҳаракат қилишлари лозим. Бироқ, бола тарбиясидаги энг масъулиятли вазифа аввало, ота-она бўйнидадир. Бас, шундай экан, алломанинг «Мактаблар кўплигига қарамай, яхши тушунган ота-оналарсиз яхши тарбия бўлмайди», деган сўзларнинг мағзини чақмоқ лозим.

Ҳа, ёшларимизнинг келажаги мактабдан бошланади. Ўқувчиларга пухта билим бериш билан бирга уларнинг ижобий ва салбий хусусиятларини синчковлик билан кузатиб бориш, лозим бўлса тўғри йўл-йўриқ кўрсатиш, ота-оналар ҳамкорлигида ёшларни ҳаётга тайёрлаш ўқитувчи ва жамоатчиликнинг чин дилдан жон куйдирадиган ва севимли иши бўлмоғи керак.

Фахриддин НУРИДДИНОВ,
жумҳурият халқ таълими аълочиси, шахсий пенсионер.

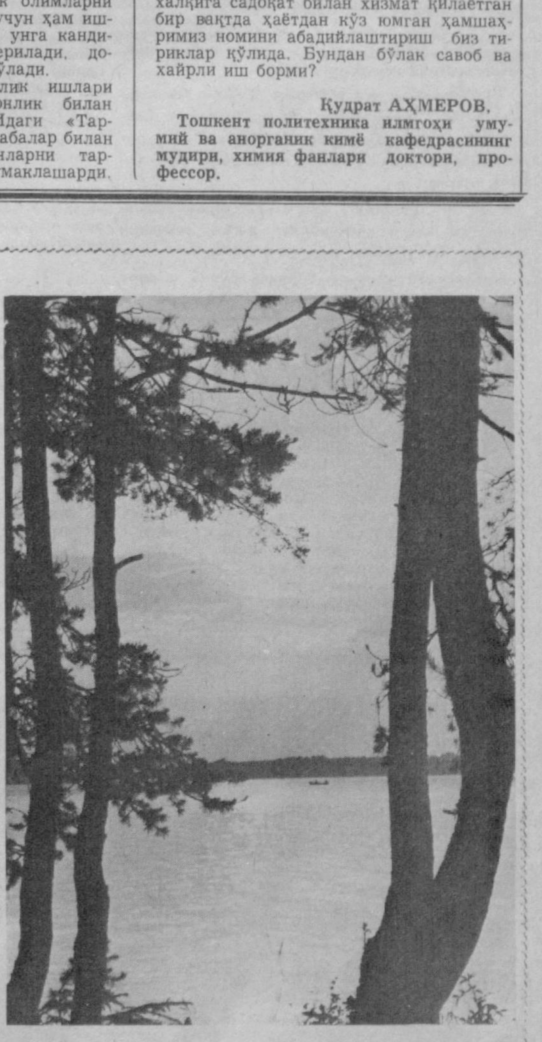

⊙ КЎЛ БЎЙИДА.

ТАСС сурат-лавҳаси

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ

Соғлом танда—соғ ақл

БАРДАМЛИК ВА ТЕТИКЛИК ЙЎЛИДАГИ ҚАДАМЛАР

⊙ Ёш авлодга жисмоний тарбия ва спорт сирларини етказишда ҳамда тетик ва бақувват қилиб тарбиялашда Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия олийгоҳининг хизматлари беқиёсдир. Бу олий спорт даргоҳида кимлар таълим олмаган дейсиз! Қиличбозлик бўйича жаҳон чемпиони Собир Рўзиев, бокс бўйича жаҳон чемпиони Руфат Рисқиев, самбо бўйича собиқ жаҳон чемпиони Сайфуддин Ходиев, сув полоси бўйича бир неча бор чемпионликни қўлга киритган Эркин Шагаев, классик кураш бўйича олимпиада чемпиони Рустам Казаков... Жумҳуриятимизда ягона ҳисобланган ушбу спорт олийгоҳига бу йил жами 408 нафар талаба қабул қилинди. Шулардан 75 таси тажриба тариқасида спортнинг ҳар хил турлари бўйича Совет Иттифоқи чемпионлари ёки кумуш ҳамда бронза медали совриндорлари бўлиб, улар имтиёзли равишда, яъни кириш имтиҳонларисиз қабул қилиндилар.

Бугунги суҳбатдошимиз — Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия олийгоҳининг илмий ишлар бўйича проректори, профессор Фатхиддин Носирович Насриддиновдир.

— Фатхиддин Носирович, ёш авлодни жисмонан тетик ва бақувват қилиб ўстиришда олийгоҳ жамоаси олиб бораётган ишлар тўғрисида гапириб берсангиз.

— Марҳамат. 1990 ўқув йилидан бошлаб олийгоҳимиз Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси билан биргаликда Куйбишев районида жойлашган 148-мактаб қошида спорт соҳасига ихтисослашган махсус синф ташкил қилди. Унга 9-синфни ҳамма фанлар бўйича муваффақиятли тамомлаган, жисмоний тарбия ўқитувчисининг тавсиянномасига эга бўлган, суҳбат давомида жисмоний тарбия ва спортга қизиқиши ҳамда шу соҳадаги пухта билими борлиги аниқланган, ўзи танлаган спорт тури бўйича махсус нормативларни топширган ёшлар қабул қилинади. Дарслар ўзбек тилида олиб борилади. Махсус синфга қабул қилинганлар ўрта умумий таълим мактабини муваффақиятли тамомлагач, кириш имтиҳонларисиз ўзбек давлат жисмоний тарбия олийгоҳида ўқишни давом эттиришлари мумкин бўлади.

Бундан ташқари, олийгоҳимизнинг асосий биноси «Динамо» ўйингоҳига туташган жойда бўлганини ҳисобга оладиган бўлсак, «Динамо» спорт комплекси базасидан талабаларнинг машғулотлари учун унумли фойдаланмоқдамиз. Маълумки, бизга ўқишга кирувчилар акробатика, баскетбол, бокс, кураш (эркин, классик, миллий, самбо, дзю-до), велоспорт, волейбол, спорт гимнастикаси, енгил атлетика, ГТОнинг ёзги кўпкураши (оммавий жисмоний тарбия — соғломлаштириш ишлари ва туризмни ташкил қилиш мутахассислиги учун), сузиш, қўл тўпи, теннис, оғир атлетика, қиличбозлик, футбол, чим устидаги хоккей, денгиз кўпкураши каби спорт турларидан бири бўйича камида учинчи катталар спорт разрядига эга бўлишлари керак. Олийгоҳда ўқиш даврида талабалар ўз маҳоратларини ошириб бормоқдалар ва битириб чиққан пайтларида маълум спорт тури бўйича биринчи ёки иккинчи разряд нормаларини бажаришга эришмоқдалар.

—Бу йил олийгоҳга кириш истагини билдириб ариза ёзган ёшлар кўп бўлдими!

— Институтимизга киришни хоҳлаб, 1811 кишидан ариза тушди. Шулардан 703 таси кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтди. Биз эса фақат 408 тасини танлаб ўқишга қабул қилдик.

— Кечирасиз, демак кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган ўқувчиларнинг маълум қисми олийгоҳ дарвозаси орқасида қолган, шундайми!

— Худди шундай бўлди. Шунинг учун биз Андижонда олийгоҳ филиалини очиш масаласини ўртага қўйдик. Жумҳурият жисмоний тарбия ва спорт комитети бизнинг бу ташаббусимизни қўллаб-қувватлади.

— Олийгоҳга қабул қилинганлар орасида таниқли спортчилар ҳам борми!

— Ҳа, бор. Мисол тариқасида қуйидагиларни айтиб ўтишимиз мумкин: енгил атлетика бўйича Совет Иттифоқи терма командаси аъзоси, СССР биринчилиги ғолиби Анвар Кўчмуродов, камондан отиш бўйича Совет Иттифоқи биринчилигининг ғолиби Сурайё Дадажонова, дзю-до бўйича СССР спорт мастери, 1989 йилда Совет Иттифоқи биринчилигида олтин медаль соҳиби Шуҳрат Ғофуров ва бошқа спортчилар.

— «Пахтакор» футбол командасидан ҳам ўйинчилар Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия олийгоҳига қабул қилиндими!

— «Пахтакор» командасидан Ойбек Усмонхўжаев, Жасур Абдураимов, Игорь Шквирин, Саъдулла Турсунов, Собиржон Қодиров, Шуҳрат Мақсудовлар олийгоҳимиз талабалари сафидан ўрин олдилар.

— Бу йил олийгоҳга «Янги ихтисослар бўйича ўқувчилар қабул қилинибди» деган гапларни эшитдик. Шу тўғрида ҳам тўхталсангиз.

— Совет Иттифоқида биринчи бўлиб «Спорт кибернетикаси» ихтисослиги бўйича қабул эълон қилдик. Бу бўлимнинг юзага келиши билан жумҳуриятимиз спорт ҳаракати ривожланишида мутлақо янги саҳифа очилади. Бу ишда маълум тажриба тўпланган бўлиб, тошкентлик мутахассислар бир нечта жамоалар ва ташкилотларда бўлдилар. У ерларда сўровлар ўтказиб, оддий жисмоний тарбиянинг истак-хоҳишларини ўрганиб чиқишди ҳамда компьютер хотирасига киритишди. Натижада, аввало қайси секцияларни ривожлантириш зарурлиги маълум бўлди.

Электрон-ҳисоблаш машинаси ўқув дастурларини ишлаб чиқишга қодир бўлиб, спортнинг айрим турларини моделлаштириш ишларини ҳам бошқаради. Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, кибернетика хизматига эҳтиёж ортиб бормоқда. Ҳозир юқори даражадаги командаларнинг кибернетикасиз иши битмайди.

Олийгоҳимизга киритилган иккинчи янги ихтисос, бу — денгиз кўпкурашидир. Жумҳуриятимизда денгиз кўпкураши тахминан ўттиз йилдан бери ривожланиб келмоқда. Ўтган йилларда бу спорт турининг айрим фидойилари ДОСААФ жамияти денгизчилик клубини ташкил этди. Шундан кейин денгиз кўпкураши жумҳуриятимизда бироз бўлсада жонланди. Бу соҳада Бутуниттифоқ мусобақаларида маълум муваффақиятларга эришдик. 1979 ва 1981-йилларда жумҳуриятимиз эркаклар терма командаси ушбу спорт тури бўйича СССР халқлари спартакиадаси бронза совриндори бўлди. Ўша йиллари Ўзбекистонда ўнлаб спорт усталари тайёрланди. Жумҳуриятимиз вакили Е. Машченко эса денгиз кўпкураши бўйича дастлабки халқаро классдаги спорт устаси нормасини бажарди. Лекин кейинчалик ушбу спорт турининг мавқеи анча пасайиб кетди. Шуларни ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия олийгоҳининг тренерлик куллиётида янги — денгиз кўпкураши бўлимини очишга қарор қилдик. Тўғри, ҳозирча қабул қилинганлар камчиликни ташкил қилади. Бу йил янги бўлимга имтиҳонлардан муваффақиятли ўтган 10 та талаба қабул қилинди. Лекин бўлимнинг келажаги порлоқ. Чунки денгиз кўпкураши очилиши билан спортнинг оммавий турларидан бири пухта асосга эга бўлади.

— Талабаларга билим сирларини ўргатишдаги муаммолар ҳақида ҳам бироз тўхталсангиз.

— Ҳозирги замон талабига жавоб берадиган даражада мутахассис тайёрлашда маълум қийинчиликларга дуч келмоқдамиз. Ўзингиз хулоса чиқарсангиз ҳам бўлади: олийгоҳ ҳозирги кунда шаҳар бўйича еттита ҳудудда жойлашган. Шароит етарли эмас. Талабаларнинг бир ҳудудда дарсни ўқиб бўлиб, иккинчисига югуриш ҳоллари рўй бермоқда. Ошхона эса фақат иккида ҳудудда бор, холос. Муаммолар булардангина иборат эмас. Кадрлар масаласи ҳам охиригача ҳал қилинмаган. Мен спорт ва педагогикага ҳеч қандай алоқаси йўқ кишиларнинг ҳам олийгоҳимизда фаолият кўрсатаётганликларини назарда тутмоқдаман. Бундайлар, албатта озчиликни ташкил қилади. Лекин, шундай бўлса-да, топилади. Булар талабаларга нималарни ҳам ўргата олади? Аминман-ки, ҳеч нарсани! Яқин вақтлар ичида кадрлар масаласи ҳал қилинмас экан, олға қараб силжишимизга умид жуда кам, деб ҳисоблайман.

— Олийгоҳни бир ҳудудга бирлаштириш борасида бирон иш қилиняптими!

— Бу соҳада маълум ишлар амалга оширилмоқда. Яқинда олийгоҳимизни уч йирик ҳудудга бириктиришнинг режасини туздик. Ҳозирги кунда лойиҳа-смета ҳужжатлари расмийлаштирилмоқда. Бу учта ҳудуднинг биринчисини Ново-Московская кўчасида яъни «Динамо» спорт комплекси яқинида, иккинчисини Октябрь районида жойлашган эшкак эшиш базаси яқинида, учинчисини эса Чилонзор районидаги «Меҳнат резервлари» спорт комплекси базасида жойлаштириш режалаштирилган. Октябрь районидаги — эшкак эшиш базасидаги ҳудудда қурилиш ишлари учун бир миллиондан кўпроқ пул ажратилди ва бунёдкорлик ишлари шу йили бошланиши керак.

— Охирги савол. Илгариги ўзбек миллий спорт ўйинларини тиклаш соҳасида олийгоҳ жамоаси бирон бир иш қиляптими!

— Афсуски бу йўналишда мақташга арзийдиган иш қилинганича йўқ. Бунинг имкони ҳам бўлмаяпти. Чунки бутунлай унутилиб юборилган қадим-қадим замонлардаги ўзбек миллий спорт ўйинлари анчагина бўлиб, бу ўйинлар ёшларни адолатли бўлишга, ҳалолликка ундайди. Бу соҳада жумҳуриятимиз маориф вазирлиги, спорт қўмитаси каби обрўли ташкилотлар ўз муносабатларини билдирсалар айни муддао бўларди. Қолаверса, бошқа спорт ташкилотлари, кенг жамоатчилик, ҳамма-ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, жон куйдирса илгариги ўзбек миллий спорт ўйинларини тиклаб, ёшларимиз шуғулланишлари учун шароит яратсак, бу соғломлаштириш ишларини йўлга қўйишдаги навбатдаги қадам бўларди.

Суҳбатдош С. ОРИПОВ.

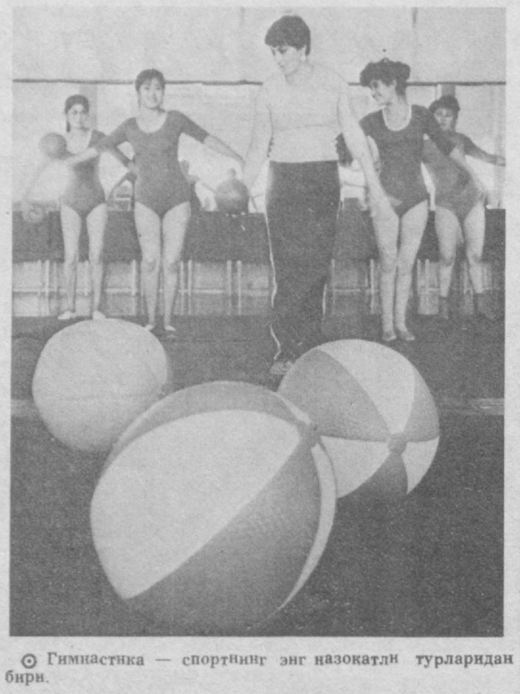

⊙ Гимнастика — спортнинг энг назокатли турларидан бири.

В. Мирошниченко сурати.

Чарм тўп атрофида

ФҲУ ТАШКИЛОТИ ҲАҚИДА

Стадион тўла одам. Ҳароратнинг ҳаддан ташқари иссиқлигини ҳам сезмайсан гўё. Севимли командамизнинг дарвозаси олдида кутилмаган ҳолат. Рақиб команданинг ҳужумчиси чаққонлик билан кетма-кет икки ҳимоячига тўп бериб жарима майдонига кириб олади-ю гурс этиб яшил майсага йиқилганини ўзи ҳам сезмай қолади. Учрашув ҳакамн сўзсиз 11 метрлик жарима тўпини тепишни кўрсатади. Ўйингоҳда қий-чув. Бировлар ҳакамни койиса, бошқалар тезда унинг майдонни бўшатиб қўйишини талаб қилади..

Мухлисга осон, ҳакамгачи?

Уни ҳимоя қиладиган, ижтимоий муаммоларини ҳал қилишда ёрдам берадиган ким бор?

Куни-кеча жумҳурият жисмоний тарбия ва спорт Давлат комитетида ФҲУ (Футбол ҳакамларининг уюшмаси)нинг сайёр йиғилиши бўлди. Хўш, ФҲУнинг ўзи қандай ташкилот? ФҲУ 1989 йил 28 декабрда ташкил қилинган бўлиб, Бутуниттифоқ ва жумҳурият тоифасидаги барча ҳакамлар унинг аъзолари ҳисобланишади. ФҲУ футбол федерацияси билан ҳамкорликда иш кўради. Уюшманинг иқтисодий бойлиги тўғрисида ҳали ғурурлана олмаймиз. Унинг хазинасида бор-йўғи 15 минг сўмдан ортиқ пули бор, холос.

Хўш, ФҲУнинг тузилишидан футболга қандай фойда тегаяпти, деган савол туғилиши табиий. Авваламбор, Бутуниттифоқ мусобақаларини олиб борувчи ҳар бир ҳакам унинг аъзоси бўлиши шарт. ФҲУ ўз аъзоларини кийим-кечак, умуман, ўйин давомида зарур бўлган барча анжомлар билан таъминлайди. Шунингдек, моддий томондан ҳам рағбатлантиради. Ҳар бир команда билан шартнома асосида иш олиб борилади. Агар ҳакам ўйинни ёмон бошқарса, унда ассоциация командага жарима тўлайди. ФҲУга аъзо бўлган ҳар бир ҳакамнинг саломати назорат қилиб борилади.

Биз ушбу янги уюшманинг раиси Эдуард Исаевич Шкловский билан суҳбатлашдик.

— Чет эллик ҳакамлардан ҳозир қайси жиҳатлардан орқада қолаяпмиз?

— Биз жуда камбағалмиз. Ҳатто кийимларимиз ҳам турлича. Хорижлик ҳакамларнинг олдида моддий базанинг заифлиги туфайли жуда хижолат тортамиз. Масалан, Италияда 96 та студия бор бўлиб ҳакамлар ҳар бир ўйин билан танишиб чиқиш имкониятига эга. Бундан ташқари у ерда 189 та футбол ҳакамлари мактаби бор, бизда эса Иттифоқ бўйича мактаб ягона. Ҳатто, грециялик ҳамкасбларимиз ҳам ўта замонавий техника воситалари билан қуролланишган. Яқинда польшалик ҳакамлар аҳволимиздан воқиф топишиб видеомагнитофон, телевизор ва бошқа ўта зарур жиҳозларни бизга юборишни лозим топишибди. Афсуски, биз шунча жиҳозни қабул қилиб олиш имкониятига ҳам эга эмасмиз. Бисотимизда футбол федерациясидан ундирган битта столдан бошқа ҳеч вақо йўқ. Лекин сиз бу билан ҳакамлар иши Иттифоқимизда жуда ҳам суст экан деган ҳаёлга борманг. Италияда бўлиб ўтган XIII жаҳон биринчилиги беллашувларида 36 та ҳакам иштирок этди. Хорижий рўзномаларининг ёзишича, 19 та ҳакам ўйинни ёмон бошқарганлиги учун «қизил карточка» олган. Шулар ичида францияли машҳур ҳакам Мишель Вотро ҳам бор. Айтишим мумкинки, ҳар ҳолда ватанимиз вакили жарима олган ҳакамлар сафида йўқ. Бироқ, биз албатта ҳакамларни моддий томондан таъминлашга ва назарий билимларини оширишга эътиборни кучайтиришимиз лозим.

— Мамлакатимизда ҳакамлар тайёрлайдиган ёки малакасини ошириш учун хизмат қиладиган бирор-бир ўқув даргоҳи борми?

— Аввало шуни айтиб ўтишим кераккн, биздаги ҳакамларнинг ҳаммаси собиқ футболчилар, спорт усталаридир. Озми-кўпми ўз ишларини биладилар. Киевда ҳакамларнинг пуллик семинарини ташкил этмоқчимиз. Тошкентга келишимиздан мақсад ҳам катта. Келгусида Ўрта Осиё ва Қозоғистонга малакали ҳакамлар керак. Тошкент — ана шу хайрли ишнинг маркази бўлади.

— IV жаҳон ҳакамларининг биринчилигида мамлакатимиз терма командаси иштирок этадими?

— ГФЖда бўладиган футбол ҳакамларининг беллашувига тайёргарлигимиз ёмон эмас. Дадил айтиш мумкинки, мухлислар ишончи оқланади.

— Эдуард Исаевич, ўйлаймизки, бундан кейин чарм тўп ишқибозлари ҳакамлардан камроқ норози бўлишади.

— Бизнинг ҳам мақсадимиз шу. Бутун куч-ғайратимизни ҳакамларнинг ҳар томонлама тайёргарлигини кучайтиришга сарфлаяпмиз. Токи ўйингоҳга тўпланган минг-минглаб ишқибозлар футболдан фақатгина олам-олам завқ олишсин.

А. МИРОЛИМОВ.

ҚЎШ ҒАЛАБА

Наманган шаҳридаги «Ёшлик» сув ҳавзасида сув полоси бўйича Ўзбекистон биринчилиги ниҳоясига етди. Биринчиликда 8 та команда ўзаро беллашди. Тошкент шаҳри вакиллари биринчи, жумҳурият сув полоси спорт мактаби спортчилари иккинчи, наманганликлар эса учинчи ўринни эгалладилар. Шунингдек, бу ерда Ўзбекистон XXI ёзги спартакиадаси программасидан жой олган сув полоси бўйича мусобақаларга ҳам якун ясалди. 7 та команда иштирокида ўтган ушбу беллашувда ҳам ҳамшаҳарларимиз биринчи ўринни эгалладилар. Наманган шаҳри спортчилари иккинчи, самарқандликлар учинчи бўлишди. Шаҳримизнинг иккала командаси ҳам Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва спорт комитетининг биринчи даражали дипломи билан тақдирландилар.

О. МАҲМАЮСУПОВ.

Суратли айбнома

ЧОПОНФУРУШЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Рўзнома ва ойномаларда, радио мавжлари ва «Ойнаи жаҳон» кўрсатувларида спортни ривожлантириш борасида жуда кўп гапирамизу, амал қилишга келганда эса кўпда жон куйдирмаймиз. Манави суратга бир қаранг-а, қаердалигини танидингизми, бўлмаса эшитинг. У Қорақамиш даҳасидаги жумҳурият уруш ва меҳнат кексалари касалхонаси рўпарасидаги теннис корти. Уни Тошкент экскаватор ремонти тажриба-механика заводи қуриб берганди. Унга озмунча маблағ кетмаган, албатта. Энди шундай жой ташландиққа айланиб қолганидан ачинади киши. Лекин хафа бўлмасак ҳам бўлади. Ҳар ҳолда бекор ётгани йўқ. Жилла қурса чопонфурушларга фойдаси тегяпти-ку! Уддабурон тикувчилар корт четидаги металл тўсиққа чопонларини ёйиб офтобда унинг пахтасини шиширмоқдалар. Шундай қилинса буюмлари чиройли ва харидоргир бўлади.

Майли, бугун бўлмаса эртага теннис кортига раҳбарлик қилувчилар бу ерга ташриф буюришар. Ҳафсалалари келса тартибга келтиришар, бўлмаса чопончиларга ижарага беришар, ҳар ҳолда нимагадир фойдаси тегади-ку, а лаббай?

М. ҲАКИМОВ,
муаллиф сурати.

Муҳаррир ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/X да **Чио-Чио-сан.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 5/X да **Муҳаббат навоси,** 6/X да **Нурхон.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/X да **Лақма куёв** (15.00). **Фармонбиби аразлади** (19.00). **Майсаранинг иши, Кулги ва қўшиқ кечаси** (17.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Тошкентда биринчи марта «ПХЕНЬЯН — 90». ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

КИНО

5 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЗ КЎЗИ БИЛАН» (Ҳиндистон; кичик зал — 17, 19, 30).
Чайка — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (16, 18.30, 20.45).
Қозоғистон — «СЕВГИ ЭҲРОМИ» (20.00); «ҚАРДОШЛИК РИШТАСИ» (17, 18, 19.00).
Восток — «ФАЗОДАГИ ТЎС-ТЎПОЛОН» (тоқ соатларда).
Лисунов номли — «БОЛАГИНАМ» (17, 20.00).
ВЛКСМ 30 йиллиги номли — «ПИЛЛА» (17, 20.00).
Дружба — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (17, 18, 20, 20.40).
Тошкент Советининг 50 йиллиги номли — «СЕВГИ ЭҲРОМИ» (18.30); «БЎЙСУНМАС МАРКИЗА» (21.00).

6 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЗ КЎЗИ БИЛАН» (Ҳиндистон; кичик зал — 12, 14.30, 17, 19.30).
Чайка — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).
Қозоғистон — «СЕВГИ ЭҲРОМИ» (14, 15, 20.00); «ҚАРДОШЛИК РИШТАСИ» (11, 12, 13, 17, 18, 19.00).
Восток — «ФАЗОДАГИ ТЎС-ТЎПОЛОН» (тоқ соатларда).
Лисунов номли — «БОЛАГИНАМ» (11, 14, 17, 20.00).
ВЛКСМ 30 йиллиги номли — «ПИЛЛА» (11, 14, 17, 20.00).
Дружба — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 20.40).

---

11 ОКТЯБРЬ СОАТ 10.00 ДА
«АСБОБЛАР ВА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ» САЛОНИ БИНОСИДА
«Газ лазерларининг янги ишланмалари» мавзуида
Семинар ўтказилади.
МАЪРУЗАЧИ — «ПОЛЯРОН» Львов ишлаб чиқариш бирлашмасининг вакили.
Барча қизиққан мутахассисларни семинар ишида қатнашишга таклиф этамиз.
Айни пайтда сиз ҳар хил типдаги генераторлар, осциллографлар, рақамли вольтметрларни сотиб олишингиз мумкин.
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Лутфий кўчаси, 2-уй — собиқ Ғ. Ғулом кўчаси (4,9 трамвайлар; 13, 70, 77-автобусларнинг «Оқтепа» бекати).
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 78-02-38, 78-40-43, 78-02-49.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКУМИ
(Пролетар кўчаси, 26-уй)
кўйлак бичиш ва тикиш бўйича
ҚИСҚА МУДДАТЛИ КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
МАШҒУЛОТЛАР — 15 ОКТЯБРДАН БОШЛАБ, ҲАФТАСИГА 2 МАРТАДАН ЎТКАЗИЛАДИ.
Ҳар куни 44-хонага мурожаат қилинсин.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМИДАГИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
6—7 октябрь соат 12 дан
ЎЗБЕК ДОРБОЗЛАРИНИНГ ЖУМҲУРИЯТ КЎРИК САЙЛИ ЎТКАЗИЛАДИ
САЙЛДА:
БАРЧА ВИЛОЯТЛАРНИНГ МАШҲУР ДОРБОЗЛАР ЖАМОАЛАРИ ҚАТНАШАДИЛАР.
ПРОГРАММАДА:
— Катта ва кичик дор ўйинлари;
— Масхарабозларнинг ичакузди ҳангомалари;
— Полвонларнинг чиқишлари;
— Ёғоч оёқ ва акробатик ўйинлар.
САЙЛИМИЗГА МАРҲАБО АЗИЗЛАР!

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 102-ўрта мактаб томонидан **Абдукаримова Гулчеҳра Юсуповна** номига берилган Д 788867 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон маданият жамғармаси
Ўзбекистон ЛКЕУ ЁШЛАР УЙИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
5, 6 ОКТЯБРЬ СОАТ 16 ВА 19 ДА
ЯНА БИР МАРТА МАЗЗА ҚИЛИБ, ЧИН ДИЛДАН, МИРИҚИБ КУЛМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ, МАРҲАМАТ
«Қизиқчи—90»
ТАНЛОВ ҒОЛИБИ ВА СОВРИНДОРЛАРИНИНГ ҲИСОБОТ ТОМОШАЛАРИГА ТАШРИФ БУЮРИНГ
ҚАТНАШАДИЛАР:
«ҚИЗИҚЧИ — 90» ҒОЛИБЛАРИ:
ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ, СОҲИБ МАМАСАДИЕВ, БОЛТАБЕК ТОШМАТОВ.
«ҚИЗИҚЧИ-90» СОВРИНДОРЛАРИ:
ҒАФУР МИРЗАБЕКОВ, ЖАКБАРАЛИ ЖЎРАЕВ, АВАЗ ТОЛИБЖОНОВ, МУРОД ҚАЮМОВ, АБДУРАҲМОН СИДДИҚОВ, ТУЙҒУН САЪДУЛЛАЕВ, АҲМАДАЛИ АКБАРОВ, ШУКУР МАҲКАМОВ, ҲОТАМ ҲАКИМЖОНОВ, НЕЪМАТ КАМОЛОВ.
Томоша давомида сиз келажаги порлоқ санъат юлдузлари бўлиш арафасида бўлган ёш хонандаларнинг дилрабо қўшиқларидан баҳраманд бўласиз.
Билетлар сарой кассаларида соат 11 дан бошлаб сотилмоқда.
КЎПЧИЛИК БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ:
Қўшимча маълумотлар учун 39-41-46, 41-45-20, 45-93-63 рақамларига қўнғироқ қилишингиз мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА БИРИНЧИ МАРТА
«ЮБИЛЕЙ» СПОРТ САРОЙИДА
6-7 ОКТЯБРЬ СОАТ 9.00 ВА 15.00 ДА
ТАЭКВОНДО бўйича
ХАЛҚАРО ТУРНИР ЎТКАЗИЛАДИ
ТУРНИРДА 18 ТА МАМЛАКАТДАН КЕЛГАН КУЧЛИ СПОРТЧИЛАР, ЖАҲОН ВА ЕВРОПА БИРИНЧИЛИКЛАРИНИНГ АҚШ, КХДР, ГФР, ПОЛЬША, БОЛГАРИЯ, ШВЕЦИЯ МАМЛАКАТЛАРИДАН КЕЛГАН ҒОЛИБЛАРИ ВА СОВРИНДОРЛАРИ ҚАТНАШАДИЛАР.
Билетлар Спорт саройи кассаларида ва жамоатчи — билет тарқатувчилар томонидан сотилмоқда.
КАССАЛАР СОАТ 11 ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31.

Ўзбекистон маданият жамғармаси
Ўзбекистон ЛКЕУ Ёшлар уйи
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
7 ОКТЯБРЬ
СОАТ 16.00 ВА 19.00 ДА
«ҚИЗИҚЧИ — 89»
танлови ғолиби ОБИД АСОМОВ
«КАМОЛОТ — 89» ва «ҚИЗИҚЧИ — 89»
танлови совриндори
ДОСТОН УБАЙДУЛЛАЕВ
ҳамда
«ҚИЗИҚЧИ — 90» ТАНЛОВИ СОВРИНДОРЛАРИНИНГ ТОМОШАЛАРИ.
Томошалар давомида сиз умидли ёш хонандалар ижросида янги қўшиқлардан баҳраманд бўласиз.
Билетлар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.
Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 45-93-63, 41-45-20, 39-41-46.

УЗУМ БОЗОРИ

6 ВА 7 ОКТЯБРЬ
ШАНБА ВА ЯКШАНБА КУНЛАРИ
соат 11 дан 17 гача
Карл Маркс кўчасида
КУЗГИ «УЗУМ БОЗОРИ» ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ
⊙ БОЗОРГА ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИНИНГ 8 ШЎРО ХЎЖАЛИГИ УЗУМЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ НАВЛАРИНИ ОЛИБ КЕЛАДИ.
⊙ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ КОРХОНАЛАРИ БИР КУНДА АҲОЛИГА 40 ТОННА УЗУМ СОТАДИ.
⊙ «УЗУМ БОЗОР»ЛАРИ ШАҲАРНИНГ БАРЧА РАЙОНЛАРИДА ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ.
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг савдо Бош бошқармаси.
«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.